ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα ὑποχρεωτικῶς:

ΕΝ ΤΩι ΕΣΩΤΕΡΙΚΩι: Ἔτησία Σελ. 10, Ἑξάμηνος »

ΕΝ ΤΩι ΕΞΩΤΕΡΙΚΩι: Ἔτησία Σελ. 12, Ἑξάμηνος »

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρόσια 2.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΤΗι ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ, Ἀγορὰ Κύκκου Ἀριθ. 26.

ΕΤΟΣ ΙΓ' ΑΡΙΘ. 622

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑι (Κύπρου), τῇ 11ῃ Δεκεμβρίου 1918.

Ο ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΟΤΕΡΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΙΝΑΙ Ο Κος ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Ἀποστρεφόμεθα τὰ κομματικὰ τέλματα τοῦ ἀττικοῦ τύπου, ἠναγκασμένου νὰ γράφῃ ὑπὸ ἐμπνεύσεις ἐπιβεβλημένας καὶ ἀναζητοῦμεν τὴν πιθανὴν ἀλήθειαν ἀνὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν τύπον, καὶ ἐκεῖ οὐδὲν εὕρομεν ὅπερ θὰ ἐδικαιολόγει οἱανδήποτε αἰσιοδοξίαν περὶ τῆς ἐκβάσεως τῶν μεγάλων Ἑλληνικῶν ὑποθέσεων ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς συνεδρίου τῆς εἰρήνης.

Ἡ Ἑλληνόφωνος ἐν Λονδίνῳ «Ἑσπερία» ἡ διανεμομένη ἐν Κύπρῳ δωρεὰν δι' ὀργάνων ἀστυνομ. μετ' ἀπογοητεύσεως παρετήρησεν ἐπανειλημμένως ὅτι ἐν τῷ Συμμαχικῷ τύπῳ οὐδεὶς ἢ ἐλάχιστος γίνεται λόγος περὶ τῆς συμβολῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν Συμμάχων καὶ περὶ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων.

Εἰς ἐπισημοτάτας ὥρας καὶ εἰς πανηγυρικὰς συνεδρίας τῶν Συμμαχικῶν βουλῶν πλέκονται ἐγκώμια δι' ὅλα τὰ μετασχόντα τοῦ Συμμαχικοῦ ἀγῶνος ἔθνη καὶ δι' αὐτὰ τὰ μὴ πολεμήσαντα, καὶ λησμονοῦνται μόνον οἱ Ἕλληνες, ὡσεὶ μὴ ὑπῆρχον οὗτοι ἐπὶ τοῦ πλανήτου τούτου.

Μέχρι τοῦδε πάντα τὰ Συμμαχικὰ ἔθνη καὶ μὴ τοιαῦτα ἀκόμη, κατέλαβον τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς ἐδάφη καὶ μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπαγορεύεται νὰ ἀποστείλῃ οἱαδήποτε ἀποσπάσματα εἰς Τουρκίαν καὶ Βουλγαρίαν, ὅπου κατακρατοῦνται καὶ τυραννοῦνται ἔτι χῶραι Ἑλληνικαί.

Οἱ Γάλλοι κατέλαβον τὴν Ἀλσατίαν καὶ Δωρραίνην, οἱ Ἰταλοὶ τὸ Τρεντίνον καὶ τὴν Τεργέστην, οἱ Σέρβοι τὴν Ἐρζεγοβίνην καὶ τὴν Βοσνίαν, προκατεκυρώθησαν ἐπισήμως εἰς τὴν Ρουμανίαν ἡ Τρανσυλβανία καὶ ἡ Βεσσαραβία, Πολωνικὰ καὶ Βοημικὰ κομιτάτα ἀνεγνωρίσθησαν ὡς νόμιμοι ἀντιπρόσωποι καὶ κυβερνήσεις τῶν ἰδίων χωρῶν, ἐν τῇ Ἀγγλικῇ Βουλῇ ὁ ὑφυπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν Λόρδος Ροβέρτος Σῆσιλ ἐξ ὀνόματος τῆς Κυβερνήσεως διεκήρυ-

ξεν ὅτι ἡ συμπικὴς διοικήσεως καὶ ἡ τύχη αὐτῶν θὰ εἶνε ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ προσεχοῦς Συνδέσμου τῶν ἐθνῶν, αὐτοὶ οἱ Ἑβραῖοι ἅμα τῇ ἀπελευθερώσει τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐν τοῖς πρώτοις ἔλαβον παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερ. κ. Βάλφουρ καὶ ἐξ ὀνόματος τῆς ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως τὴν διαβεβαίωσιν περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῶν ἐν Παλαιστίνῃ ὡς αὐτονόμων, ἡ Δανία ἐπωφελη-

θεῖσα ὅλην τὴν εὐκαιρίαν τῆς οὐδετερότητος ἀνέλαβε τὰς ἐπαρχίας αὐτῆς Σλεσβεχ—Ὁλστάϊν, ἀποσπασθείσας μετὰ κοινὸν πόλεμον Πρωσσίας καὶ Αὐστρίας, ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Φιλλανδίας καὶ πασῶν τῶν παρὰ τὴν Βαλτικὴν τέως Ρωσικῶν ἐπαρχιῶν, πάντες δηλονότι οἱ ξενοκρατούμενοι λαοὶ ἀπελευθεροῦνται πρὸ τοῦ συνεδρίου αὐτοῦ τῆς εἰρήνης, καὶ εἷς μόνον λαός, ἓν ἔθνος, ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐν τῷ κόσμῳ δικαιούμενον νὰ ἴδῃ τὴν πλήρη καὶ ἀκεραίαν ἀποκατάστασίν του, τὸ Ἑλληνικὸν καὶ τέσσαρα ὅλα ἑκατομμύρια ὑποδούλων Ἑλλήνων ἀγωνιῶσιν ἀκόμη περὶ τῆς τύχης αὐτῶν.

Ἡ ὑλιβερωτάτη αὕτη ἀντίθεσις, ἥτις προσπίπτει εἰς τὴν ἀντίληψιν παντὸς ὅστις δὲν προσέχει εἰς τοὺς θορυβώδεις κοσμοὺς τῶν ἐν Ἀθήναις κομματικῶν βαττράχων καὶ ἐπαναλαμβανομένους ἐνταῦθα, ἀλλ' ἐρευνᾷ καὶ μελετᾷ τὴν ἐξέλιξιν τῶν διεθνῶν γεγονότων ἀπὸ περιωπῆς ἐπιβεβαιοῦται δυστυχῶς ὑπὸ τῆς ἀνυποκρίτου ἀπαισιοδοξίας αὐτοῦ τοῦ κ. Βενιζέλου.

Αἱ δηλώσεις ἐκεῖναι τοῦ κ. Πολίτου πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τῶν «Γαλλελληνικῶν Χρονικῶν» ἐν Ἀθήναις, τὸ δυσοίωνον ἄρθρον τοῦ «Κήρυκος» ὀργάνου ἐπισήμου τοῦ Βενιζελικοῦ κόμματος, καὶ ἡ διὰ τοῦ Ρέουτερ γενομένη ἐν Λονδίνῳ ἐπίσημος Ἑλληνικὴ ἀνακοίνωσις ἀπέπνεον πάντα πολλὴν ἀπογοήτευσιν καὶ μελαγχολίαν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν ὑποθέσεων.

Δυστυχῶς ταῦτα ἐπιβεβαιοῖ τώρα αὐτὸς ὁ κ. Βενιζέλος κατὰ τρόπον ἐπισημότατον ἐν τῇ Βουλῇ, ἠδικήσαμεν δ' αὐτὸν ἐπικρίναντες ὅτι βαυκαλᾷ τὸν Ἑλληνισμὸν δι' ἀκαίρων ἢ προώρων τοὐλάχιστον αἰσιοδόξων ἐπαγγελιῶν, παραπλανηθέντες ὑπὸ τῶν ἐξ Ἑλλάδος τηλεγραφημάτων. Ἔχομεν ἤδη ὑπ' ὄψει αὐτὸ τὸ κείμενον τοῦ λόγου τοῦ κ. Βενιζέλου πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλήν, καὶ οὐδαμοῦ ἐν αὐτῷ ἀπαντᾷ ἡ διαβιβασθεῖσα ἐξ Ἀθηνῶν τηλεγραφικὴ ἀνακοίνωσις περὶ ἐλπίδες πᾶσαι τῆς Ἑλλάδος θὰ πραγματοποιηθῶσι. Τοὐναντίον μάλιστα, ὁ λόγος τοῦ κ. Βενιζέλου ἀποπνέει πολλὴν ἀπαισιοδοξίαν καὶ ἀπογοήτευσιν τὴν ὁποίαν οὐδὲ νὰ συγκαλύψῃ πειρᾶται, καὶ πολὺ πικρὰ εἶναι ἡ περικοπὴ αὐτή:

« . . . . . καθ' ἣν στιγμὴν ἕκαστος τῶν Συμμάχων γνωρίζει ποίας ἱκανοποιήσεις βλέψεων δύναται ν' ἀναμένῃ, μόνη ἡ Ἑλλὰς εὑρίσκεται χωρὶς οὐδὲν νὰ ἔχῃ ἐκ τῶν προτέρων ἐξασφαλίσει.»

Φαίνεται τόσον πολὺ κατεχόμενος ὑπὸ τοῦ φόβου μιᾶς σπουδαίας ἀποτυχίας, ὥστε ἀπὸ τοῦδε θέλει νὰ ἐπιρρίψῃ τὴν εὐθύνην εἰς τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον καὶ τοὺς ἀντιθέτους πολιτικοὺς ἄνδρας, καὶ τούτων τὴν πολιτείαν παναγέστατα ὡς δημιουργήσαντα κοσαύτην κατάστασιν ὥστε «ἡ Ἑλλὰς νὰ προσκρούῃ ἀνὰ πᾶν βῆμά της εἰς δυσκολίας δημιουργηθείσας ὑπὸ τῆς ἐγκληματικῆς πολιτικῆς τοῦ καταλυθέντος καθεστῶτος.»

Ζητεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐπιρρίψῃ τὰς εὐθύνας μιᾶς ἀποτυχίας, ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν, ἐν περιπτώσει δὲ ἐπιτυχίας,—ἣν εὐχόμεθα ὁλοψύχως—νὰ ἐξάρῃ ἔτι μᾶλλον τὴν θαυματουργὸν διπλωματικὴν δεινότητά του.

Φαίνεται θέλων νὰ προδιαθέσῃ τὸ ἔθνος εἰς ἀποτυχίαν ὀδυνηρὰν καὶ προβάλλει τὴν ἄκαιρον καὶ ἀδικαιολόγητον ὁμολογίαν: «Ὁ λαὸς γνωρίζει ὅτι αἱ θυσίαι του εἶναι μικρότεραι τῶν ἄλλων Συμμάχων».

Ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Βενιζέλος, καὶ μετὰ τοσαῦτα ἀναιρετικὰ γεγονότα κατάδηλα, νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι τὰ ἀνταλλάγματα πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογα τῶν θυσιῶν (!) Τίνας λοιπὸν θυσίας προσέφερον οἱ Πολωνοί, οἱ Τσεχοσλαῦοι, οἱ Γιουγκοσλαῦοι, οἱ Φιλλανδοί, οἱ Δανοί, οἱ Ἀρμένιοι, οἱ Ἑβραῖοι, οἵτινες ἔχουσιν ὡρισμένος καὶ ἐπισήμους διαβεβαιώσεις;

Τίς ἄλλη φυλὴ ἐν τῷ κόσμῳ ἠγωνίσθη ἡρωϊκώτερον καὶ ἐμαρτύρησε πλειότερον τῆς Ἑλληνικῆς δι' ὅλου τοῦ μακραίωνος βίου αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐλευθερίας;

Μήπως καὶ κατὰ τὸν παρόντα πόλεμον δὲν παρέσχεν ὅσας ἠδυνήθη καὶ τῇ ἐπιτρέπεται ὑπηρεσίας πρὸς τοὺς Συμμάχους ὡς οὐδετέρα, καὶ δὲν ὑπεβλήθησαν σκληροτάτας δοκιμασίας, καὶ δὲν παρέταξε 90 χιλιάδας στρατοῦ.

Ἄλλοθι που πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ βαρυτάτη εὐθύνη διὰ πᾶσαν τυχὸν ἀποτυχίαν τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς φυλῆς ἡμῶν, δι' ἣν παρουσιάσθη μοναδικὴ καὶ ἀπίστευτος εὐκαιρία.

Δὲν εἶναι, ἐπαναλαμβάνομεν καὶ τώρα, λυπηρότατον ἡ Ἰωὰ τῷ 1891 νὰ θεωρῇ τὴν Ἑλλάδα ἀντίζηλον διεκδικητὴν τῆς Κρήτης, καὶ τῶρα οἱ κρατοῦντες τὴν Ἑλλάδος νὰ μὴ τολμῶσιν οὔτε ν' ἀτενίζωσι τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ νὰ ἀρκῶνται εἰς δισταμαντα ψιχία, ἐν ᾧ χρόνῳ παρατίθενται εἰς πάντα τὰ ὑπόδουλα καὶ ξενοκρατούμενα ἔθνη σύμπαντα εἰς εὐωχίαν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν δικαίων.

Ὁ Καβοὺρ λέγεται μέγας πολιτικός, διότι παρ' ὅλας τὰς ἠττας τοῦ Πεδεμοντίου ἠδυνήθη νὰ συντελέσῃ τὴν ἑνότητα τῆς Ἰταλίας, καὶ τοῦτο ὑπὸ περιστάσεις δυσχερεστάτας· τὸν κύριον Βενιζέλον ἀνεκήρυξαν ὡς τὸν μεγαλείτερον πολιτικὸν τῆς Εὐρώπης ἐν Ἀγγλίᾳ· ἀλλὰ ποῦ ἀλλαχοῦ ἐγκειται ἡ πολιτικὴ μεγαλοφυΐα εἰμὴ ἐν ταῖς μεγάλαις ὑπηρεσίαις πρὸς τὴν οἰκείαν χώραν; Ἀναμένομεν καὶ προσδοκῶμεν ὅπως χαιρετίσωμεν τὸν κ. Βενιζέλον ἐξερχόμενον τοῦ Συνεδρίου τῆς εἰρήνης καὶ φέροντα πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀποκατάστασιν αὐτῆς, ὡς θὰ πράξωσι τοσοῦτοι ἄλλοι διὰ τὰς χώρας αὐτῶν, καὶ τότε θὰ ἀνακηρύξωμεν καὶ οἱ Πανέλληνες τὸν κ. Βενιζέλον τὸν μέγιστον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἄνδρα! Ἐλὲ μή . . . . .

ΠΡΟ ΠΑΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΙΣ

Ἡ ἀπόφασις τῆς ἀξιοτ. ἐπιτροπείας τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτηρίων τῆς γείτονος Λάρνακος ὅπως ἀναθέσῃ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἐμπορικοῦ Λυκείου αὐτῆς εἰς Γάλλον ἢ οἱονδήποτε ἄλλον ἀλλοεθνῆ φοβούμεθα ὅτι δὲν ἔτυχεν ὅλης τῆς προσοχῆς καὶ τῆς μελέτης τῶν ἀξιοτ. μελῶν αὐτῆς, ἄλλως δὲν θὰ παρέβλεπον τὰ παυσπόμενα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἄτοπα καὶ ἐθνοβλαβῆ.

Δὲν πρέπει νὰ λανθάνῃ οἱονδήποτε, ὅτι ἕκαστον ἔθνος ἐλεύθερον περιέπει ἴδια ἰδεώδη καὶ πρὸς ταῦτα ρυθμίζει καὶ κατευθύνει τὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν μόρφωσιν τῶν ἀλληλοδιαδόχων ἐν αὐτῷ γενεῶν, διατηροῦν οὕτω σταθερὸν καὶ ἀναλλοίωτον τὸν ἐθνικὸν χαρακτῆρα, ὅστις καθαίρεται, ἀνυψοῦται μᾶλλον καὶ μᾶλλον διὰ τῆς τελειουμένης μαθητείας ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως ἐν τοῖς ἐυνικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις.

Διὰ ταῦτα, καίτοι τὰ πεπολιτισμένα ἔθνη ἀνομολογοῦσι τὴν ὑπέροχον ἀνθρωπιστικὴν δύναμιν τῆς κλασικῆς καὶ ἰδίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, δὲν ἀναθέτουσι τὴν διεύθυνσιν τῆς διαπαιδαγωγήσεως καὶ διαμορφώσεως τῶν νέων ἑκάστοτε γενεῶν παρ' αὐτοῖς εἰς Ἕλληνας, ἀλλ' ἀρύονται αὐτοὶ δι' ἑαυτῶν ἀπὸ τοῦ ἀκενώτου Ἑλληνικοῦ θησαυροῦ τὰ ἀνθρωπιστικὰ νάματα καὶ μεταδίδουσιν εἰς τὸν μαθητικὸν κόσμον, προσαρμόζοντες τὰ κλασικὰ μαθήματα εἰς τὰς ἠθικὰς καὶ πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ ἰδίου ἔθνους καὶ διαπλάττοντες παρ' ἑαυτοῖς ὑψηλοὺς καὶ εὐγενεῖς χαρακτῆρας κατὰ τὸν ἴδιον ἐθνικὸν τρόπον καὶ τὴν ἰδίαν ἐθνικὴν ἀντίληψιν.

Ἐὰν εἶνε ἀξιοκατάκριτοι διὰ ταῦτα, ὅσαι οἰκογένειαι ἐμπιστεύονται τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν τέκνων αὐτῶν εἰς ἀλλοεθνεῖς παιδαγωγοὺς ἢ διδασκάλους, πολλῷ μᾶλλον ἀξιοκατάκριτοι πρέπει νὰ εἶνε αἱ σχολικαὶ ἀρχαὶ ὅσαι θὰ ἀνέθετον εἰς ἀλλοεθνεῖς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐθνικῶν ἐκπαιδευτηρίων. Οἱ ἐργοστασιάρχαι, οἱ γαιοκτήμονες, οἱ κτηνοτρόφοι καὶ οἱοιδήποτε ἄλλοι ἐπιχειρηματίαι δύνανται νὰ ἀναζητῶσι τοὺς ἀρίστους καὶ εἰδημόνων αὐτῶν ἐκ πάσης ἐθνικότητος· δὲν ἔχει ὅμως οὕτω καὶ διὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐθνικῶν ἐκπαιδευτηρίων.

Τὰ ἐκπαιδευτήρια ταῦτα, ὁσοιδήποτε πρακτικοὺς σκοποὺς καὶ ἂν ἐπιδιώκωσιν, ὑπὲρ τὴν χρησιμοθηρίαν πρέπει νὰ θέτωσι τὴν ἐθνικὴν ἀγωγήν, τὴν διάπλασιν καὶ διαμόρφωσιν ὑψηλῶν καὶ εὐγενῶν χαρακτήρων Ἑλληνικῶν, ὥστε πᾶς νέος ἢ νεάνις εἰς οἱαδήποτε ἔργα ἐπιδιδόμενοι καὶ ὁπουδήποτε βιοῦντες καὶ μετερχόμενοι ταῦτα νὰ διακρίνωνται διὰ τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν, ἐφ' ᾧ καὶ νὰ σεμνύνωνται, καὶ νὰ ἔχωσι βαθυτάτην συναίσθησιν τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος καὶ ἀλληλεγγύης, οὕτως ὥστε ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ ὁσονδήποτε διεσπαρμένη καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, ἐν δεδομένῃ στιγμῇ νὰ εἶνε μία καὶ ἀδιαίρετος, ἕτοιμος νὰ ἑνώσῃ τὰς προσπαθείας καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῆς πρὸς ἄμυναν ἢ πρὸς ἐνέργειαν κοινὴν ἐπὶ κοινῇ ἐθνικῇ ὠφελείᾳ.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο παρέστησαν κατ' ἐξοχὴν κατὰ τὸν παρόντα πόλεμον ἡ ἀγγλοσαξωνικὴ καὶ ἡ Γερμανικὴ φυλή, πρότερον δὲ κατὰ τοὺς δύο ἐνδόξους πολέμους καὶ ἡ Ἑλληνικὴ φυλή. Οἱ ἀγγλοσάξωνες διεσπαρμένοι ἀνὰ τὴν ὑφήλιον προσέδραμον πανταχόθεν εἰς τὴν φωνὴν τῆς μητροπόλεως πρὸς κοινὴν ἄμυναν καὶ σωτηρίαν τῆς φυλῆς ὅλης· καὶ οἱ Γερμανοὶ πάντες, διεσπαρμένοι ἀνὰ τὴν ὑφήλιον ἔδραμον ἀδιστάκτως ὑπακούοντες εἰς τὴν φωνὴν τῆς Γερμανίας.

Πρὸ τούτων οἱ Πανέλληνες τῷ 1912 καὶ 1913 ἐξέπληξαν τὸν κόσμον διὰ τῆς αὐθορμήτου καὶ προθύμου αὐτῶν ὁρμῆς πανταχόθεν ἵνα ταχθῶσιν ὑπὸ τὰς σημαίας τῆς κοινῆς πατρίδος, καὶ ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἀριθμητικῶς καὶ ποιοτικῶς παρουσίασε τότε ὡραίας ἐκπλήξεις, καὶ ὑπὸ τὸν ἔνδοξον στρατηλατὴν καὶ νικητὴν βασιλέα Κωνσταντῖνον ἤγειραν τρόπαιά ἐφάμιλλα πρὸς τὰ τῶν προγόνων ἡμῶν.

Οἱ φίλοι Λαρνακεῖς, μάλιστα, ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν ψηλαφητῶς νὰ καταμάθωσι πόσον φθείρεται καὶ διαστρέφεται ὁ ἐθνικὸς χαρακτὴρ ὑπὸ ξένην καὶ ἀλλοεθνῆ διαπαιδαγώγησιν.

Ἐπὶ τετραετίαν εἶχον παρ' ἑαυτοῖς τοὺς ἀπὸ τῆς Συρίας πρόσφυγας Ἀραβοφώνους Ὀρθοδόξους Χριστιανοὺς καὶ γνησίους τὴν καταγωγὴν Ἕλληνας οἵτινες ὅμως μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἔχουσιν ἀποβάλει τὴν Ἑλληνικὴν συνείδησιν, διαπαιδαγωγηθέντες δὲ εἰς ἀλλοεθνῆ σχολεῖα καὶ ὑπὸ ἀλλοεθνεῖς διευθύνσεις ἔμαθον νὰ προσανατολίζωσι τὰ ἐθνικὰ φρονήματα καὶ αἰσθήματα διὰ τῆς πυξίδος τῶν ὑλικῶν συμφερόντων αὐτῶν, πατρίδα καὶ ἔθνος ἔχοντες τὸν Μαμμωνᾶ, μόλις δὲ περιέσωσαν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἣν πολὺ φοβούμεθα ὅτι μετά τινας γενεὰς θὰ ἀποβάλωσιν οἱ μεταγενέστεροι ὑπὸ τὴν ἐντονωτέραν ἐπήρειαν τῶν ξένων σχολῶν ἐν Συρίᾳ καὶ τὴν εἰσβολὴν τοῦ ὑλισμοῦ καὶ τοῦ ἀθεϊσμοῦ μετὰ τῶν νέων ἀλλοεθνῶν διευθυντῶν καὶ διδασκάλων.

Οὔτε οἱ Λαρνακεῖς, οὔτε οἱ ἄλλοι Κύπριοι Ἕλληνες θὰ ἔστεργον νὰ ἀ[illegible] τὰ τέκνα των Ἑλληνο-Λεβαντῖνοι, ξένοι πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ ἰδεώδη καὶ πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως.

Οἱαδήποτε καὶ ἂν ἐπιφυλάσσεται τύχη εἰς τὴν Κύπρον καὶ τὴν Ἑλληνικὴν φυλήν, ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς Νήσου ἡμῶν ἐπιφυλάσσει εἰς αὐτὴν μεγάλην ἀποστολὴν ἐθνικήν, ἣν ὀφείλει νὰ ἐκπληρώσῃ. Ἡ Κύπρος εἴτε ἐλευθέρα, εἴτε ξενοκρατουμένη, πρέπει νὰ γένηται ἡ προφυλακὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν ταύτην ἐσχατιὰν τῆς Μεσογείου, ἀποτελοῦσα κρίκον συνδετικὸν τῆς Ἑλληνικῆς ἀλύσεως μεταξὺ τῆς μεσημβρινῆς Μ. Ἀσίας, τῆς Συρίας καὶ τῆς Παλαιστίνης. Ἡ Κύπρος πρέπει νὰ γένηται τηλαυγέστατος φάρος Ἑλληνικοῦ φωτὸς διὰ τὰς γείτονας Ἑλληνικὰς κοινότητας, ἵνα μὴ παραπλανῶνται ὑπὸ ξενικῆς πλημμύρας ἤτις καὶ πρότερον, ἐφεξῆς δὲ μάλιστα, θὰ κατακλύσῃ τὰς ἀντίπερας γειτονικὰς χώρας.

Ἂς ἐπωφελώμεθα πλήρως πᾶν ὅ,τι καλὸν καὶ χρήσιμον ἔχουσιν οἱ ξένοι μηδέποτε ὅμως ἂς ἐμπιστευώμεθα εἰς αὐτοὺς τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν Ἑλληνοπαίδων, διότι εἶνε φύσει ἀνεπιτήδειοι πρὸς τοῦτο ὁσονδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἱκανοί. Ὑπὸ διεύθυνσιν Ἑλληνικὴν πάντοτε διατηρεῖσθε τὰ ἡμέτερα ἐκπαιδευτήρια, εἴτε κλασικὰ εἴτε μή, ἂς χρησιμοποιῶμεν ξένους καθηγητὰς καὶ διδασκάλους ἐν αὐτοῖς πρὸς διδασκαλίαν πρακτικὴν καὶ ἐπωφελῶν γνώσεων, ξένων γλωσσῶν, ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν μεθόδων, πρὸς ἐφοδιασμὸν καὶ εὐδοκίμησιν ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ, ἂς διατηρῶσιν ὅμως οἱ Ἑλληνόπαιδες ἀκμαίαν καὶ σθεναρὰν τὴν Ἑλληνικὴν συνείδησιν αὐτῶν καὶ τὸ ἴνδαλμα τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος, μετὰ τὸν Θεόν, ἂς ἔχωσιν ὡς ἱερὸν παλλάδιον ἔν τε τῇ οἰκείᾳ καὶ ἐν τῇ ξένῃ.

Οἱ Ἰάπωνες, ὅτε ἀπεφάσισαν νὰ ἐπωφεληθῶσι τὸν Ἑσπέριον πολιτισμὸν καὶ ἤνοιξαν εἰς τοὺς Ἑσπερίους τοὺς λιμένας αὐτῶν πρὸ ἑξήκοντα περίπου ἐτῶν, μετεκαλέσαντο μὲν διευθυντὰς καὶ καθηγητὰς ἐκ τῆς Ἑσπερίας διὰ τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰ τῆς Μέσης Παιδείας Ἐκπαιδευτήρια, ἔπεμψαν ὅμως ἀμέσως ν' ἀποστείλωσιν ὑποτρόφους εἰς τὰς μᾶλλον πεπολιτισμένας καὶ προηγμένας χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ὥστε ἐντὸς μιᾶς εἰκοσαετίας νὰ καταρτίσωσιν ἰδίους ἐθνικὸν διδακτικὸν προσωπικόν, καὶ οὕτω διατηροῦσι μὲν πάσας τὰς ἐθνικὰς ἀρετὰς αὐτῶν παραμείναντες Ἰάπωνες, μετέρχονται δὲ πάντας τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς τρόπους καὶ τὰς Εὐρωπαϊκὰς μεθόδους ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, τῇ ἐμπορίᾳ καὶ ἐν παντὶ κλάδῳ χρησιμοθηρικῷ.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἵδρυσε πολλὰς ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα Σχολὰς Ἐμπορικάς, οὐδέποτε ὅμως διενοήθη νὰ θέσῃ ταύτας ὑπὸ ξενικὴν διεύθυνσιν, ἀλλ' ἀπέστειλεν Ἕλληνας ὑποτρόφους πρὸς σπουδὰς διὰ τὰς σχολὰς ταύτας. Τοῦτο ἔπραξεν ἡ Χίος πρότερον καὶ μετ' αὐτὴν ἡ Σμύρνη, αἵτινες προχείρους εἶχον ξένους νὰ διορίσωσι διευθυντάς, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔπραξαν, καίτοι εἶχον δαψιλεῖς τοὺς χρηματικοὺς πόρους, διότι εἶχον ὑπ' ὄψιν ὅσα γράφομεν ἀνωτέρω καὶ ἄτινα δὲν θὰ παρίδῃ βεβαίως ἡ ἀξιοτ. Ἐπιτροπεία Λάρνακος.

ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

[Ἀνηγγέλθη τηλεγραφικῶς ὁ λόγος τοῦ κ. Βενιζέλου πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς τῇ 25 π. μηνός, σὺν δαμοῦ δὲ τοῦ κειμένου αὐτοῦ φαίνεται τὸ τηλεγραφηθὲν ὅτι διεβεβαίωσε τὴν Βουλὴν ὅτι αἱ ἐλπίδες τῆς Ἑλλάδος θὰ πραγματοποιηθῶσιν. Τοὐναντίον, μάλιστα, ἀποπνέει πολλὴν ἀπαισιοδοξίαν καὶ ἐνδιατρίβει εἰς θέματα ταπεινῆς κομματικῆς ἀντιλήψεως, χωρὶς τὸ παράπαν ὁ θρίαμβος τῶν Συμμαχικῶν ὅπλων νὰ ἐμπνεύσῃ καὶ ἀνυψώσῃ αὐτὸν εἰς ὑψηλοὺς καὶ αἰθερίους ὁρίζοντας, ὡς συμβαίνει τοῦτο εἰς τὰς ἄλλας Συμμαχικὰς Βουλάς.

Τὸ κείμενον τοῦ δυσοιώνου, ἀληθῶς, λόγου τοῦ κ. Βενιζέλου ἔχει ὡς ἑξῆς:]

ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ.—

Κύριοι βουλευταί,

Μεγάλα γεγονότα συνετελέσθησαν ἀφ' ὅτου διεκόπησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς. Ἡ προσφώνησις τοῦ ἀξιοτ. Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ αἱ προτά-

σεις περὶ συγχαρητηρίων, τὰς ὁποίας ὁμοφώνως ἐχειροκροτήσαμεν, ἐκφράζουν τὴν γενικὴν χαρὰν διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς διεθνοῦς καταστάσεως ἰδίᾳ δὲ τῆς Ἑλλάδος. Ὅταν αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς εἶχον διακοπῆ, οἱ ἐχθροί μας ἀντέτασσον πᾶσαν δύναμιν καὶ ὁ ἐγγύτερος ἡμῖν ἐχθρός, ὅστις ἐξηκολούθει νὰ κατέχῃ τμῆμα πολύτιμον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, διέπραττε παντοειδῆ ἐγκλήματα ἵνα ἐξοντώσῃ τὸν Ἑλληνικόν του πληθυσμόν. Ἐντούτοις ὁ μεγαλύτερος ἐχθρός, μετὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν δυνάμεών του, συνεπείᾳ τῆς ρωσσικῆς καταρρεύσεως, ἐξαπέλυσε τὴν ἀκάθεκτον ἐπίθεσίν του ἵνα καταλάβῃ τοὺς Παρισίους καὶ διασπάσῃ τὸ Δυτικὸν μέτωπον. Τόση ἦτο ἡ ὁρμή του, ὥστε ἄνθρωποι ὀλιγόπιστοι ἤρχιζον ν' ἀμφιβάλλωσι διὰ τὴν τελικὴν ἔκβασιν.

Σήμερον ἡ Ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία πανηγυρίζει οὐ μόνον τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους, ἀλλ' ὡσαύτως καὶ τὸν θρίαμβον τῶν Συμμάχων, θρίαμβον πληρέστερον ἀφ' ὅσου οἱ πλεῖστοι προσεδόκων. Μετὰ τὸ πρῶτον ρῆγμα, τὸ εὐτυχῶς ὑφ' ἡμῶν γενόμενον ἐν τῷ Μακεδονικῷ μετώπῳ, ἐπηκολούθησεν ἐνέργεια, εἰς ἣν συνειργάσθη ὁ ἡμέτερος στρατός. Οἱ ἐχθροί μας ἡμιλλήθησαν εἰς σπουδὴν ὅπως καταθέσουν τὰ ὅπλα καὶ ἀναθέσουν τὴν ἀπόφασιν περὶ τῆς τύχης των εἰς τὴν κρίσιν τῶν νικητῶν.

Μὴ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὸ νὰ ψάλλωμεν ὕμνους διὰ τὴν νίκην, ἀλλ' ἀναπέμψωμεν εὐχαριστίας πρὸς τὸν Ὕψιστον, ὅστις ἀπελύτρωσε τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τοῦ κινδύνου, ὅστις τὴν ἠπείλει. Ἡ νίκη δὲν ἐξησφάλισε μόνον τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ἐπικράτησιν τῶν δημοκρατικῶν ἀρχῶν κατὰ τοῦ δεσποτισμοῦ, ἀλλ' ἐπίσης καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῶν λαῶν κατὰ τῆς γερμανοτουρκικῆς ἀποπείρας ὅπως ὑποδουλώσῃ τὸν κόσμον καὶ ἐξησφάλισε τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἠθικῶν στοιχείων ἐπὶ τῶν ὑλικῶν θεωριῶν.

Ἡ Γερμανία, ἀπαραμίλλως παρεσκευασμένη, ἡττήθη ὅμως διότι παρεγνώρισε τὴν ἀρχὴν ὅτι τὰ ἠθικὰ στοιχεῖα διευθύνουν τὰ ἀνθρώπινα πράγματα, ἡττήθη, διότι ἔλειπεν ἀπ' αὐτῆς τὸ αἴσθημα τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς θείους καὶ ἀνθρωπίνους νόμους στηριζομένη ἐπὶ τῆς βίας. Ἀντιθέτως, οἱ Σύμμαχοι, ὀλίγον παρεσκευασμένοι, ἐνίκησαν, διότι ἐπολέμησαν ἀγῶνα δίκαιον, ἀποφασισμένοι νὰ δεχθοῦν ὅλας τὰς θυσίας ἵνα θριαμβεύσωσι.

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐξῆρε θερμότατα τὸν ἐθνικὸν στρατὸν προσθέσας: «Ἀλλὰ κλίνωμεν μετὰ μεγαλυτέρου σεβασμοῦ ἐνώπιον τῶν ἡρώων τῶν πεσόντων εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν καὶ ἐνώπιον φεῦ! τῶν ἀσυγκρίτως πολυαριθμοτέρων, οἵτινες ἄοπλοι ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν κληρονομικῶν ἐχθρῶν, ἐπιζητούντων οὕτω νὰ ἐξασθενίσωσι τὸν Ἑλληνισμόν. Ὁ λαὸς γνωρίζει ὅτι αἱ θυσίαι του εἶνε μικρότεραι τῶν ἄλλων Συμμάχων. Ἀλλ' οὗτοι γνωρίζουν ἐπακριβῶς ὅτι αἱ θυσίαι του αὗται δὲν ὀφείλονται εἰς ἐγωϊστικὴν διάθεσιν, οὔτε καὶ εἰς μικρὰν προθυμίαν του ὅπως ὑποστῇ πᾶσαν δοκιμασίαν· γνωρίζουν ὅτι τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν δυστυχίαν, τὴν ὁποίαν ἔσχεν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὅπως ἔχῃ, κατὰ τὴν κρίσιμον περίοδον, ὡς ἀρχηγόν τινα, ὅστις ἐλησμόνησε τὴν θέσιν, τὰ καθήκοντά του, πᾶν τὸ ἱερὸν μετὰ τοῦ Ἔθνους, ἵνα συνωμόσῃ κατὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ μέλλοντός του. Βεβαίως ἕκαστος λαὸς εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις τῶν κυβερνητῶν του, ἀλλ' ἡ εὐθύνη αὐτὴ δὲν ἔχει ἠθικὴν βάσιν παρ' ὅταν οἱ κυβερνῶντες εἶναι οἱ νόμιμοί του ἀντιπρόσωποι ἢ εἶναι ἀνεκτοί. Ἀλλ' ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀντενήργησεν ἐντόνως διὰ τῆς ψήφου του κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ Μαΐου 1915, διὰ τῆς ἀποχῆς του ἐκ τῆς πολιτικῆς κωμῳδίας τῆς 6ης Δεκεμβρίου, διὰ τῆς ἐπαναστάσεως ὅπως συμμετάσχῃ τοῦ πολέμου καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ τηρήσῃ τὸν λόγον του καὶ παραμείνῃ πιστὸς [illegible] καθήκοντα. Ἐν τούτοις ὅμως ἡ προδοσία τῶν ἀναξίων κυβερνητῶν εἶνε ὁ λόγος δι' δι' ὅν, καθ' ἣν στιγμὴν ἕκαστος τῶν Συμμάχων γνωρίζει ποίας ἱκανοποιήσεις βλέπειν δύναται ν' ἀναμένῃ, μόνη ἡ Ἑλλὰς εὑρίσκεται χωρὶς οὐδὲν νὰ ἔχῃ ἐκ τῶν προτέρων ἐξασφαλίσει, προσκρούουσα [illegible] εἰς δυσκολίας, δημιουργηθείσας υπο τῆς

ἐγκληματικῆς πολιτικῆς τοῦ καταλυθέντος καθεστῶτος. Οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ Ἑλλὰς παρουσιάζεται εἰς τὸ Συνέδριον μὲ τὸ μέτωπον ἄνευ κηλῖδος. Ἡ Ἐθνικὴ Ἀντιπροσωπεία γνωρίζει καὶ εἶνε βεβαία ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ πράξῃ τὰ πάντα ἵνα ἐπιτύχῃ ἀπόφανσιν οὐχὶ ἐν σχέσει πρὸς τὰς θυσίας τοῦ ἐπισήμου Κράτους, οὔτε πρὸς τὴν πολιτικὴν τῶν Κυβερνήσεων, τῶν ἐπιβληθεισῶν, παρὰ τὸ Σύνταγμα, ἀλλ' ἐν σχέσει πρὸς τὴν διὰ τὰς θυσίας σταθερὰν θέλησιν τῆς πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ καὶ τὰς μεγάλας θυσίας τοῦ Ἔθνους τὰς συμπληρωσάσας τὰς τοῦ Βασιλείου ὡς καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν πολιτικὴν τῆς μόνης Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ ἐν σχέσει τέλος πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἱστορικοῦ διαγγέλματος τοῦ Προέδρου Οὐΐλσων, αἵτινες ὑπὸ πάντων ἀνεγνωρίσθησαν ὡς βάσις τῆς μελλούσης συνθήκης τῆς εἰρήνης.

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐξέφρασεν ἀκολούθως τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐκδήλωσιν τῆς Βουλῆς καὶ τὴν σταθερὰν ἐμπιστοσύνην καὶ προσέθηκεν:

Ἐάν, κύριοι, ὑπάρχῃ τι ἄξιον ἰδιαιτέρας ἐκτιμήσεως ἐν τῷ ἔργῳ ἐκείνου, ὅστις προεδρεύει τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως, εἶναι τοῦτο πρᾶγμα ἁπλούστατον. Ἤμην πάντοτε πλήρης ἐμπιστοσύνης πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν· ἐγνώριζον τί ἀξίζει, τί ἠδύνατο νὰ πράξῃ, ἐὰν ὡδηγεῖτο καλῶς. Ἀφ' ἑτέρου ἔχομαι πάντοτε τῆς ἀρχῆς, ὅτι τὰ ἔθνη ὅσον καὶ τὰ ἄτομα εἶναι ὑποχρεωμένα ν' ἀκολουθῶσιν ἀρχάς τινας ἠθικὰς ἀπαραγράπτους, ὧν ἡ παραβίασις τὰ κάμνει νὰ ἐκπίπτουν ἔναντι τῆς δημοσίας γνώμης. Αἱ δύο αὗται ἀρχαὶ διηύθυναν τὴν πολιτικήν μου. Ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς κρίσεως οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἐδίστασα ὡς πρὸς τὸ μέρος, πρὸς ὃ ἡ Ἑλλὰς ἔδει νὰ ταχθῇ. Γνωρίζων ὅτι ἀργὰ ἢ γρήγορα, μᾶλλον δὲ ταχέως, ἡ ἐπέμβασις τῆς Ἑλλάδος θὰ καθίστατο ἀναγκαία, ἐπίσης δὲ καὶ λόγῳ τῆς μετὰ τῆς Σερβίας συνθήκης, ἔσπευσα νὰ διευθύνω τὴν πολιτικήν, ὅπου καὶ αἱ παραδόσεις καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ Ἔθνους τὴν ἔφερον. Δυστυχῶς, τὸ Ἔθνος εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ διατελῇ ὑπὸ Βασιλέα, ὅστις λησμονῶν τὸ καθεστώς, ἤθελε νὰ διευθύνῃ κατὰ τὰς ἰδίας του ἀντιλήψεις ὡς ὑπεύθυνος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὑπὸ ἄνθρωπον, ὅστις, διὰ νὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν ἀπολυταρχίαν, δὲν ἐδίστασε νὰ θυσιάσῃ τὰ τιμαλφέστερα συμφέροντα τοῦ Ἔθνους, ἵνα βοηθήσῃ τὴν Γερμανίαν, ὡς στήριγμα τῆς ἐπεκτάσεως τῶν δεσποτικῶν ἰδεῶν δι' ὅλον τὸν κόσμον.

Βεβαίως εἴμεθα πλήρεις χαρᾶς διὰ τὴν νίκην. Ἀλλὰ φαντασθῆτε, κύριοι, πόσον ἡ χαρὰ θὰ ἦτο μεγάλη ἐὰν τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν εὑρισκόμεθα ἐνώπιον ὅλων τῶν δυσκολιῶν, αἵτινες ἐδημιουργήθησαν οὐχὶ ὑπὸ τῆς ἀντιθέτου πολιτικῆς, ἀλλ' ἐκ τῆς καταργήσεως τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ πολιτεύματος πρὸς ἐπιβολὴν τῆς θελήσεως ἑνὸς ἀνθρώπου.

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐξέφρασεν ἐκ νέου τὴν εὐγνωμοσύνην του, ἐν μέσῳ φρενητιωδῶν χειροκροτημάτων.

Ὁ κ. Βενιζέλος καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀνεχώρησαν εἰς Εὐρώπην.

ΛΟΓΟΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΓΑΛΛ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΠΙ ΤΗ ΑΝΑΚΤΗΣΕΙ ΑΛΣΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΛΩΡΡΑΙΝΗΣ

ΤΗ 5/18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1918

[Ὑπάρχουσιν ἐξαιρετικῶς μεγάλαι στιγμαὶ διὰ τὰ ἔθνη καθ' ἃς μεγάλα ἔργα καὶ ὑπέροχοι πράξεις ἀναπαρίστανται πως ἐπαρκῶς δι' ὑψηλῶν καὶ ἀνταξίων λόγων, καὶ τοιαῦται στιγμαὶ εἶναι διὰ τὴν Γαλλίαν ἡ μετὰ τὴν θριαμβικὴν νίκην κατὰ τῶν πολεμίων αὐτῆς ἀνάκτησις τῶν δύο γαλλικῶν ἐπαρχιῶν Ἀλσατίας καὶ Λωρραίνης, ἀπὸ 48 ἐτῶν διατελουσῶν ὑπὸ τὴν Γερμανικὴν κυριαρχίαν δυνάμει τῆς Γαλλογερμανικῆς συνθήκης ἐν Φραγκφούρτῃ μετὰ τὴν τελείαν ἧτταν τῆς Γαλλίας τῷ 1870—71.

Ἀπὸ τοιούτων στιγμῶν πάντοτε προκύπτουσι μεγάλα διδάγματα καὶ μαθήματα καὶ διὰ τοῦτο ἐνομίσαμεν ἐπιβαλλομένην τὴν κατὰ μετάφρασιν ἡμῶν καταχώρισιν τοῦ προκειμένου λόγου εἰς τὰς στήλας τοῦ «Κ. Φύλακος».

Ὁ λόγος οὗτος ἀπηγγέλθη ἐνώπιον ὅλων τῶν Παρισίων ἐπὶ τῇ πατριωτικῇ διαδηλώσει ὑπερδιακοσίων χιλιάδων διὰ παρελάσεως πρὸ τοῦ ἀγάλματος τῆς πόλεως Στρασβούργου καὶ τῆς στέψεως αὐτοῦ διὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν της καὶ διὰ τοῦτο θὰ ἀποτελέσῃ μέρος τῆς πολιτικῆς καὶ ἐθνικῆς ἱστορίας τῆς Γαλλίας μετὰ τοῦ ἄρτι λήξαντος παγκοσμίου πολέμου].

Κύριοι,

Αἱ χιλιάδες τῶν Γάλλων, οἵτινες παρεσκεύασαν τὴν μεγαλειώδη ταύτην διαδήλωσιν, δὲν ἔσχον ἐν ἀρχῇ εἰμὴ τὴν εὐσεβῆ σκέψιν ἵνα καταθέσωσιν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀγάλματος τοῦ Στρασβούργου τὴν προσφορὰν τῶν εὐχῶν καὶ τῆς πίστεως αὐτῶν. Ἡ νίκη ἐπῆλθεν ὅπως πλουτίσῃ τὸ πρόγραμμά των διὰ λαμπροῦ συμ[illegible] καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ ὅπως δοξάσωσι ἐν τῷ θριάμβῳ [illegible] τὴν ἐπάνοδον τῆς Λωρραίνης καὶ τῆς Ἀλσατίας εἰς τὴν μητρικὴν ἑστίαν.

Εἴποτε ἡ καρδία ἡμῶν ᾐσθάνθη τὴν λύπην, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιβραδύνωμεν τὴν ροὴν τοῦ χρόνου ἵνα γευθῶμεν ἀνέτως τῶν εὐγενεστάτων εὐφροσυνῶν, ἐξ ὅσων ποτὲ παρεσχέθησαν εἰς ψυχὴν ἀνθρωπίνην, μήπως δὲν ἔχει οὕτω κατὰ τὰς ὥρας ταύτας τῆς ἐθνικῆς ὁμονοίας καὶ ὑπερηφανείας, καθ' ἃς ἡ πατρίς, ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἠκρωτηριασμένη, ἀνεγείρεται καὶ ἀποκαθίσταται; Ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν τὴν ἐξουσίαν νὰ σταματήσωμεν καὶ καθηλώσωμεν τὰς θείας ταύτας ὥρας, ἂς ὑποσχεθῶμεν τοὐλάχιστον νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἄσπιλον ἀνάμνησιν αὐτῶν καὶ νὰ κληροδοτήσωμεν αὐτήν, ὡς ἀτίμητον θησαυρόν, εἰς τὴν αἰωνίαν Γαλλίαν.

Ἐπὶ ὀκτὼ καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἡ ἀπαρηγόρητος θλῖψις ἡμῶν ἐκόσμησε διὰ πενθίμων στεφάνων καὶ πέπλων τὸ ἄγαλμα τοῦτο τῆς θλίψεως καὶ τῆς αἰχμαλωσίας.

Δὲν ἠδυνάμεθα νὰ παρέλθωμεν καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ὑπὸ τὰ ἀκίνητα ὄμματα τῆς ἀφώνου καὶ κεκαλυμμένης ταύτης προσφιλοῦς μορφῆς, χωρὶς νὰ βλέπωμεν ἐν αὐτῇ τὸ σύμβολον σταθερότητος ἐν τῇ δουλείᾳ, καὶ χωρὶς νὰ συναισθανώμεθα ἐν ταῖς μυχίοις μυστικὴν ταπείνωσιν ἀπὸ τῆς ἥττης διὰ τὴν ἀδράνειαν ἡμῶν.

Οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν, ἐντούτοις,—μαρτύρομαι τὴν χώραν ὅλην—οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν θὰ ἤθελε, καὶ ἵνα ἀποπλύνῃ ἔτι τὸ παρελθὸν καὶ ἐκδικηθῇ τὸ καταπατηθὲν δίκαιον, νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην χειρονομίας ἢ λόγου ὅστις θὰ διεκινδύνευε ν' ἀνάψῃ ἐν τῷ κόσμῳ τὰς πρώτας φλόγας πολέμου φονικοῦ.

Ἀνεμένομεν ἐν σιγῇ καὶ ὑπομονῇ τὴν ἐξέγερσιν τῆς ὑπνωττούσης δικαιοσύνης. Αὐτὴ αὐτὴ ἡ Γερμανία ἤδη, πιστεύουσα αὐτὴν θνήσκουσαν καὶ ὀνειροπολοῦσα ἴσως τὴν πλῆξιν δι' ἐγχειριδίου, ἀκουσίως ἀπέσπασεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ μακροῦ ὕπνου της. Ἡ Γερμανία, διὰ τῶν ἑαυτῆς χειρῶν, ἔσχισε τὴν τερατώδη συνθήκην, ἣν εἶχεν ἐπιβάλει εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς βίας καὶ ὑπέβαλλεν ὑπὸ ξένην κυριαρχίαν ἀναπαλλοτρίωτον μοῖραν τῆς ἀδιαιρέτου Γαλλίας.

Ὁ κηρυχθεὶς καθ' ἡμῶν πόλεμος καὶ τερματίσας τόσον εἰδεχθῆ σειρὰν προκλήσεων καὶ περιφρονήσεων ἠλευθέρωσεν ἐν τέλει ἡμᾶς τῆς στενοχωρίας εἰς ἣν ὑπέβαλλον ἡμᾶς ἡ ἀγάπη ἡμῶν πρὸς τὴν εἰρήνην καὶ ἡ φρίκη πρὸς τὴν αἱματοχυσίαν. Ἀφ' ἧς ἡμέρας οἱ κλέπται τῶν ἐπαρχιῶν ἡμῶν ἐπεχείρησαν ἐπίθεσιν καθ' ἡμῶν ἀδικαιολογήτως, εἴχομεν τὸ δικαίωμα νὰ διεκδικήσωμεν τὸ σύνολον τῆς πατρίου ἐθνικῆς κληρονομίας, ἣν εἶχε κατατεμαχίσει ἡ βία.

Κατὰ τὴν ἀξιομνημόνευτον συνεδρίαν τῆς 4 Αὐγούστου 1914, αἱ Γαλλικαὶ Βουλαὶ πατριωτικῶς συναχθεῖσαι περὶ τὴν κυβέρνησιν τῆς Δημοκρατίας ἀνέλαβον τὴν ἐπίσημον ὑποχρέωσιν, ὅπως μὴ καταθέσωσι τὰ ὅπλα πρὶν ἀποδοθῶσιν ἡ Ἀλσατία καὶ ἡ Λωρραίνη εἰς τὴν μητέρα πατρίδα. Ἐτήρησαν τὸν λόγον αὐτῶν. Ἐπὶ τέσσαρα καὶ πλέον ἔτη, ὁ στρατὸς καὶ ἡ χώρα ἔζησαν ἐν συνεχεῖ ἀγῶνι καὶ ὀδύνῃ, ὑπὲρ τὰ τέσσαρα ἔτη ἐγνώρισαν τὰς ὀδυνηροτέρας μεταλλαγὰς ἐλπίδος καὶ ἀπογοητεύσεως· ὑπὲρ τὰ τέσσαρα ἔτη, τὸ ἔθνος, ἀπόφασιν ἔχον νὰ νικήσῃ, εἶδε, χωρὶς παραπόνων καὶ χωρὶς ἀποθαρρύνσεως, θεριζόμενον ὑπὸ τοῦ θανάτου τὸ ἄνθος τῆς νεότητος αὐτοῦ· οὐδὲν ἐχαλάρωσε τὸν ἀγῶνά του, οὐδὲν ἔθραυσε τὴν θέλησίν του.

Ἡ ἐπίμονος αὕτη ἐνεργητικότης ἠμείφθη ἐν τέλει. Ἡ Ἀλσατία καὶ ἡ Λωρραίνη κατέστησαν πάλιν Γαλλικαί. Ἡ Γερμανία τόσον πολὺ ἐξηναγκάσθη ὅπως ἐνδώσῃ ὁριστικῶς πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς εἰρήνης, ὥστε νὰ ποιῆται αὐτὴ ἔκκλησιν πρὸς ἡμᾶς ἵνα προστατεύσωμεν τὸν ὑποχωροῦντα στρατόν της ἀπὸ τῆς ἐχθρότητος τῶν κατοίκων. Μάλιστα, ἰδοὺ περιαχθεῖσα εἰς τὴν τιμωρίαν σκληρᾶς διαψεύσεως. Προχθές, διεκήρυττεν ὅτι οἱ Ἀλσατιανοὶ πληθυσμοί, πειθήνιοι εἰς τὴν γερμανικὴν κατάκτησιν, δὲν ἔστεργον νὰ χωρισθῶσι τοῦ ὅ,τι ἐκάλουν ἔτι Αὐτοκρατορίαν· χθές, ἐν εἰλικρινεῖ κραυγῇ τρόμου ἱκέτευεν ἡμᾶς ὅπως σώσωμεν τὰ στρατεύματά της.

«Ἡ Ἀλσατία μὲ καταδιώκει. Κρατήσατε τὰς χεῖράς της!».

Ἡ Ἀλσατία καὶ ἡ Λωρραίνη κατέστησαν πάλιν Γαλλικαί. Πόσον γλυκεῖαι εἶναι ν' ἐπαναλαμβάνωνται αἱ λέξεις αὗται, αἱ ὀνειρώδεις αὗται λέξεις αἵτινες τώρα εἶναι πραγματικότης.

Μετ' ὀλίγον ἡ Γαλλία θὰ ὑπάγῃ νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν Ἀλσατίαν καὶ τὴν Λωρραίνην ἐλευθέρας τὰ ἐνθουσιώδη συγχαρητήριά της. Ποία συγκίνησις διὰ πάντας ἐξ ἡμῶν ὅσοι, ἀπὸ πενήκοντα σχεδὸν ἐτῶν, ἀναμένουσι συντετριμμένοι ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεων τοῦ ἄλλου πολέμου, τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς δόξης καὶ τῆς ἀναστάσεως! Ποία συγκίνησις διὰ τὸν κύριον Πρωθυπουργόν, ὅστις εἰργάσθη μετὰ τόσης θέρμης καὶ ὀξυδερκείας, μετὰ τοσαύτης πίστεως καὶ τοσαύτης ἐπιτυχίας εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν δεδουλωμένων ἐπαρχιῶν ἡμῶν!

Ἡ Ἀλσατία καὶ ἡ Λωρραίνη εἶνε πάλιν γαλλικαί! Ὁ μέγιστος ἀριθμὸς τῶν ἡρώων, οἵτινες ἀπέθανον ὑπὲρ αὐτῶν, δὲν τὰς εἶχον γνωρίσει. Δὲν ἦσαν, ὡς τινες μεταξὺ ἡμῶν, γείτονές των, συνήθεις των· δὲν εἶχε λικνήσῃ ἡ παιδικὴ ἡλικία των διὰ τῶν γλυκέων ᾀσμάτων αὐτῶν· δὲν εἶχον διαφυλάξει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς [illegible] θέαν τῶν πεδιάδων. Καὶ ἐντούτοις ἐνθουσιάσθησαν ὅπως ἐλευθερώσωσι τὰς δύο αἰχμαλώτους ἐπαρχίας καὶ ἀποδώσωσιν αὐτὰς εἰς τὴν Γαλλίαν, ἥτις δὲν τὰς ἐλησμόνει. Κατενόησαν ὅτι ἦσαν ἀναγκαῖαι εἰς τὴν ἐθνικὴν ἰσορροπίαν καὶ ὅτι ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπεσπάσθησαν αὗται ἀφ' ἡμῶν, ἀπέλιπον τὴν πατρίδα ἓν τεμάχιον ἀπὸ τῆς σαρκὸς καὶ εἷς σπινθὴρ ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτῆς.

Ἡ Ἀλσατία καὶ ἡ Λωρραίνη ἐγένοντο πάλιν γαλλικαί! Ἐγένοντο τοιαῦται ἐν πλήρει δικαίῳ—διὰ τῆς γεωγραφίας, ἥτις ἔθεσεν ἀμφοτέρας ἐντεῦθεν τῶν ὁρίων τῆς ἀρχαίας Γαλατίας—διὰ τῆς ἱστορίας ἥτις ὑπὸ τὴν ἀρχαίαν μοναρχίαν, συνεχώνευσεν αὐτὰς μετὰ τῆς Γαλλίας, διὰ τῆς ἱστορίας, ἥτις καθιέρωσε τὴν ἐθελουσίαν ταύτην συγχώνευσιν, τῇ 14 Ἰουλίου 1790, κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς ὁμοσπονδίας, ἥτις ἐμεγάλωσε τὴν γαλλικὴν δόξαν δι' ὅλης τῆς κτηθείσης δόξης κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας, διὰ τῶν σοφῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν τῆς Ἀλσατίας καὶ τῆς Λωρραίνης.

Ἐπανεγένοντο ἐν πλήρει δικαίῳ, διὰ τῆς ἠχηρᾶς διαμαρτυρίας ἣν ἀνέγνωσαν αἱ ἐντολοδόχοι εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τοῦ Βορδῶ, διὰ τῆς ὁμοθύμου ἐπανεκλογῆς τῶν διαμαρτυρομένων βουλευτῶν, μετὰ τὴν ἁρπαγὴν καὶ τὴν προσάρτησιν· διὰ τῆς θαρραλέας διακηρύξεως, ἣν ἔφερον εἰς τὸ Ράϊχσταγ τῷ 1874 οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀλσατίας καὶ τῆς Λωρραίνης· διὰ τῆς θελήσεως ἐκείνων ἐκ τῶν τέκνων τῆς χώρας, οἵτινες ἔσχον τὴν θλῖψιν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς κατακτηθείσας ἑστίας των· διὰ τῆς θελήσεως ἐκείνων οἵτινες παρέμειναν ἐκεῖ ἵνα προστατεύωσιν ἐν ἀποκρύφῳ τῶν οἰκογενειῶν τὰς γαλλικὰς παραδόσεις καὶ νὰ διατηρῶσι ζηλοτύπως τὴν ἱερὰν φλόγα τῆς ἀναμνήσεως.

Ἵνα δικαιολογηθῇ ἡ ἐπιστροφὴ τῆς Ἀλσατίας καὶ Λωρραίνης εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀρκεῖ νὰ ἀνακαλέσωμεν εἰς τὴν μνήμην τοὺς αἰῶνας ἐκείνους τῆς κοινῆς δόξης, εἰς οὓς ἐπηκολούθησαν ἐπαχθεῖς ἐνιαυτοὶ συμμεριζομένης λύπης. Ἓν δημοψήφισμα οὐδὲν θὰ προσέθετεν εἰς τὴν εὐγλωττίαν τῶν γεγονότων. Τὸ δημοψήφισμα θὰ ἦτο παγίς, ἐπειδὴ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ προσκαλέσῃ ὅπως ἀποφανθῶσι πάντες οἱ Ἀλσατιανοὶ ἐκεῖνοι καὶ Λωρραίνιοι, τοὺς ὁποίους διεσκόρπισεν ἡ συνθήκη τῆς Φραγκφούρτης. Δημοψήφισμα θὰ ἦτο ἄρνησις δικαιοσύνης, διότι θὰ ὑπέβαλλε παρανόμως εἰς νέας διασκέψεις ἐλευθερίας, τὰς ὁποίας ὁ πληθυσμὸς ἐκέκτητο πρὸ χρόνου μακροῦ, πρὸ τῆς βίας, ἧς ἐγένοντο θύματα, καὶ τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα ὁ ἐχθρὸς ἠδυνήθη ν' ἀφαιρέσῃ αὐτῶν ἐπί τινα χρόνον, παρέμειναν ὅμως ταῦτα ἀπαράγραπτα.

Ἁπλῆ καὶ καθαρὰ ἀποκατάστασις, ἰδοὺ ὅ,τι ἀπαιτεῖ ἡ ἐπανόρθωσις τοῦ παρελθόντος, ἰδοὺ ὅ,τι ἀξιοῖ ἡ παγκόσμιος συνείδησις, ἰδοὺ ὅ,τι, ἐκτὸς τῶν ἀνορθώσεων καὶ ἀναγκαίων ἐγγυήσεων, ἐξασφαλίζει εἰς ἡμᾶς ἡ νίκη τῶν ὅπλων μας.

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐν ᾗ ἐδόθη εἰς τὴν Γαλλικὴν οἰκογένειαν νὰ πανηγυρίσῃ τὴν ἀδιάρρηκτον ἑνότητα αὐτῆς, ἀποδῶμεν τιμὴν εἰς πάντας ὅσοι εἰργάσθησαν πρὸς ἀνόρθωσιν ἀπὸ τῶν ἐρειπίων τὴν καταπεσοῦσαν πτέρυγα τοῦ πατρικοῦ οἴκου ἡμῶν.

Τιμὴ εἰς τὸν στρατὸν καὶ τὸ ναυτικόν, ὅπερ, ἀφοῦ ὑπερήσπισε καὶ ἔσωσε τὴν Γαλλίαν, περιήγαγον τὸν ἐχθρὸν συγκεχυμένον, ὅπως ἐκλιπαρήσῃ ἀνακωχὴν καὶ εἰρήνην· εἰς τὴν λαμπρὰν ταύτην πλειάδα τῶν στρατιωτικῶν ἀρχηγῶν, οἵτινες ἐπισπώμενοι τὴν ἀγάπην τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν, ἐπέτυχον παρ' αὐτῶν τόσα θαύματα· εἰς τοὺς στρατιώτας ἡμῶν—καὶ ἐπειδὴ τὸ ὄνομα τοῦτο εὐφροσύνως εἰσδύει εἰς τὴν γλῶσσαν—εἰς τοὺς τριχωτούς μας (*poilus*) εἰς τὴν ἔνδοξον ταύτην προσωποποίησιν τῶν ὡραιοτάτων κληρονομικῶν ἀρετῶν τῆς Γαλλικῆς φυλῆς, εἰς τὴν πληθὺν τῶν ἀνωνύμων ἡρώων οἵτινες, τοσοῦτον χρόνον, ὑπὸ τὸν ἥλιον ἢ τὴν βροχήν, ἐν τῇ κόνει ἢ τῷ πηλῷ ἀντέταξαν εἰς μανικὰς ἐφόδους τοῦ ἐχθροῦ τὴν ἄκαμπτον ῥώμην των καὶ τὴν ἀδιάσειστον καρ- [illegible] στρατοὺς τῶν συμμ[illegible]τες ἡμιλλήθησαν μετὰ τῶν ἡμετέρων ἐν τῇ ἐγκαρτερήσει καὶ γενναιότητι, καὶ πάντες ἀξιοῦνται νὰ ὦσιν ἐν τῇ χαρᾷ, ἀφοῦ ἐγένοντο ὡσαύτως ἐν τῇ ὀδύνῃ.

Τιμὴ εἰς τοὺς ἀναριθμήτους ἐκείνους λεγεῶνας τῶν νικητῶν, διὰ πάντας ἡνωμένους διὰ δεσμῶν ἀδελφικῶν εἰς τοὺς ὡπλισμένους ἐκείνους λαούς, οἵτινες ἐπολέμησαν παρὰ τὸ πλευρὸν ἀλλήλων ὑπὲρ ἰδεώδους κοινοῦ καὶ οἵτινες αὔριον θὰ δρέψωσιν ὁμοῦ ἐν τῇ εἰρήνῃ τὸν καρπὸν τῆς μακρᾶς τοιαύτης συντροφίας.

Θὰ τοὺς ἴδωμεν μετ' ὀλίγον τοὺς ἀπαραμίλλους τούτους στρατιώτας τοῦ μεγάλου πολέμου, νὰ βαδίζωσιν ἐν Παρισίοις τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἣν διέδραμε πρὸ μικροῦ σήμερον μακρὰ πομπὴ τῶν διαδηλωτῶν. Θὰ τοὺς ἴδωμεν διερχομένους, ἐν φωτὶ ἀποθεώσεως ὑπὸ τὸν θριαμβικὸν θόλον καὶ νὰ κατέρχωνται ἀπὸ τοῦ Ἀστέρος (*Etoile*), ἵνα ἐξαλείψωσιν ὑπὸ τὰ ρυθμικὰ βήματά των τὸν καταφθέντα ποτὲ ρύπον εἰς τὰ Ἠλύσια Πεδία ἡμῶν παρὰ τῶν γαυριώντων ταγμάτων τοῦ ἐχθροῦ.

Τιμὴ εἰς τὸ Γαλλικὸν Κοινοβούλιον, ὅπερ, εἰς ἐπιπόνους καὶ διαρκεῖς σχεδὸν συνεδρίας, ἐβοήθησεν ἀποτελεσματικῶς τὴν κυβέρνησιν τῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν διοργάνωσιν τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης.

Τιμὴ εἰς τοὺς Παρισίους, οἵτινες τὰς νύκτας, ὅτε ἐμυκᾶτο ἡ σειρήν, ἐν ταῖς ζοφεραῖς ἡμέραις, ὅτε αἱ δολοφονικαὶ ὀβίδες [illegible] λαμβάνουσαι τὰ παιδία εἰς τὰς παιδιάς των, τὰς γυναῖκας ἐν τῇ ἐργασίᾳ των ἢ ἐν ταῖς προσευχαῖς των, τοὺς γέροντας ἐν τῇ ἀναπαύσει τῶν ἀσύλων, διετήρησαν τὴν ἠρεμίαν των, τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν γαλήνην. Ποσάκις δὲν ἔσχον τὸ θλιβερὸν καθῆκον νὰ ἀποχαιρετίσω τοὺς νεκρούς των, νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς πληγωμένους των! Ἠσθάνθην, ἐκ τοῦ σύνεγγυς, νὰ πάλλῃ ἡ καρδία των· ἡ κίνησις δὲν ἦτο οὔτε δραστηρία οὔτε βραδεῖα, ὁ ρυθμὸς αὐτῆς δὲν εἶχε διαταραχθῇ.

Τιμὴ εἰς τὸν Γαλλικὸν λαὸν σύμπαντα, ὅστις μετὰ τοσαύτης σπουδῆς ἀπήντησεν εἰς τὴν ἔκκλησίν μου πρὸς ἕνωσιν, ἣν τῷ ἀπηύθυνα τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τοῦ πολέμου· εἰς τοὺς γέροντας χωρικούς, εἰς τὰς γυναῖκας, εἰς τοὺς νέους, οἵτινες ἔγνωσαν ὅπως εἰς τὰ θαύματα τῆς ἐνεργητικότητος προσθέσωσι τὰ θαύματα τῆς ὑπομονῆς οἵτινες ἐκαλλιέργησαν, ἔσπειραν, συνεκόμισαν ἵνα θρέψωσι τοὺς μαχητάς· εἰς τοὺς ἐργάτας οἵτινες ἐχώνευσαν τὰ τηλεβόλα, ἐγόμωσαν τὰς ὀβίδας, ἐφωδίασαν τὰ ἀεροπλάνα, ἐδημιούργησαν, ἀνέπτυξαν, ἐβελτίωσαν ἐπὶ τέσσαρα ἔτη τὴν τρομερὰν ταύτην ἐνέργειαν, ὅπερ ἐγένετο ἀναγκαῖον ὄργανον τῆς νίκης· εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Δημοκρατίας, εἰς τοὺς Δημάρχους, οἵτινες ἐξησφάλισαν τὴν καλὴν διοίκησιν, τὴν ἡσυχίαν καὶ τὸν ἐπισιτισμὸν τῆς χώρας, εἰς τοὺς διδασκάλους οἵτινες ἔθηκαν ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς παιδικῆς ἡλικίας τὰ ἄφθιτα μαθήματα τῆς ἀφιλοκερδείας καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ, παρασκευθέντα διὰ τοῦ πολέμου εἰς τὸν αἰώνιον θαυμασμὸν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος· εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, εἰς τοὺς ἱερεῖς, εἰς τοὺς πάστορας πασῶν τῶν θρησκειῶν, οἵτινες προσήγγισαν στενῶς περὶ τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος, ἐπεκαλέσαντο τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ σωτηρίας τῆς Γαλλίας, καὶ ἀναπαύσεως τῶν νεκρῶν αὐτῆς!

Τιμὴ εἰς τὰς ἀποικίας ἡμῶν, αἵτινες ἡμιλλήθησαν ἐν τῇ ἀφοσιώσει πρὸς τὴν μητρόπολιν, καὶ αἵτινες, ἐκ πάντων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου, ἀπέστειλαν κατὰ χιλιάδας ἐργάτας εἰς τὰ ἐργοστάσιά μας καὶ στρατιώτας εἰς τὸν στρατόν μας!

Τιμὴ εἰς τὰς μητέρας, ὅσαι δὲν θὰ ἐναγκαλισθῶσι πλέον τοὺς υἱούς των, εἰς τὰς γυναῖκας αἵτινες ἀναζητοῦσιν εἰς τὰ πεδία τῆς μάχης τὸν τάφον τῶν συζύγων αὐτῶν, εἰς τὰ ὀρφανὰ ἅτινα καθίστανται θετὰ τέκνα τῆς Γαλλίας. Ὑπὲρ πάντα ὅμως, Κύριοι, τιμὴ εἰς ἐκείνους οἵτινες δὲν ὑπάρχουσι πλέον, οἵτινες ἔπεσον μὲ τὴν ἐλπίδα ἐν τῇ καρδίᾳ εἰς τοὺς αἱματηροὺς αὔλακας, εἰς τὰ ἀνατραπέντα χαρακώματα, εἰς τὸ βάθος τῶν θαλασσῶν, καὶ ὧν οἱ κεκλεισμέ-

Τιμὴ εἰς τοὺς [illegible], εἰς τοὺς ἀφανεστάτους, εἰς τοὺς ἀγνωστοτάτους μεταξὺ τούτων. Οὐδὲ εἷς ὑπάρχει, οὗτινος ὁ θάνατος δὲν ἐβοήθησεν εἰς τὴν ἀνάστασιν τῆς Γαλλίας καὶ εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἀνθρωπότητος. Τὰ ἐσπαραγμένα σώματά των ὑπὸ τῶν βλημάτων κεῖνται εἰς τὰς ἐρημωθείσας χώρας ὅπου ἀπεφασίσθη ἡ τύχη τοῦ κόσμου· ἡ ἱερὰ εἰκών, ὅμως, αὐτῶν θὰ παραμένῃ ἄθικτος ἐν τῷ μυχῷ τῶν καρδιῶν ἡμῶν. Αὕτη ἐφεξῆς θὰ ἐμπνέῃ ἡμᾶς· αὕτη θὰ ὑπομιμνήσκῃ ἡμᾶς αὔριον, ἐν τῇ εἰρηνικῇ ἐργασίᾳ μας, τίνα ἄμητον δόξης καὶ μετ' ὀλίγον δυνάμεως καὶ εὐημερίας ἐθνικῆς ἠδυνήθη ν' ἀναδώσῃ ἐντὸς τινων ἐτῶν τὸ ἔδαφος τῆς Γαλλίας, τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως.

Τιμὴ εἰς τοὺς νεκρούς, ἀθανάτους συμβούλους τῶν ζώντων!

ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ "ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ"

Ο ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ

[Συνέχεια διαλέξεως τῆς προπαρελθούσης Κυριακῆς].

Εἶνε γεγονὸς ἐξακολουθεῖ ὁ Δρ Δείτεριχ, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐν Μ. Ἀσίᾳ καὶ τώρα κυριαρχοῦσιν οἰκονομικῶς καὶ γεωργικῶς καὶ οὐχὶ ὡς ἐξωτερικὸν καὶ ξένον στοιχεῖον ἐν τῷ πληθυσμῷ, ἀλλ' ὥς τι ἀναπτυχθὲν ἔσωθεν, ἐν αὐτῷ τῷ ἐδάφει τῆς χώρας, ὥς τι τὸ ὁποῖον αὐξανόμενον διὰ τῶν αἰώνων ἀπέβη γεγονὸς ἱστορικόν, καὶ πρὸς κατανόησιν τούτου εἶναι ἀναγκαία βραχεῖα καὶ γοργὴ ἀναδρομὴ εἰς τὸ μακρότατον παρελθόν.

Ἡ Μ. Ἀσία κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους ἐγένετο πεδίον ἀποικισμοῦ διὰ τοὺς Ἕλληνας.* Ἐπὶ πολὺ ὕστερον κατὰ τοὺς πρώτους Ἑλληνικοὺς χρόνους (τὸν 10ον αἰῶνα π. Χ.) ἡ παραλία αὐτῆς εἶχε σειρὰν ὅλην Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν, αἵτινες ἐγένοντο ἡ βάσις τοῦ ἀρχαίου Ἰωνικοῦ καὶ Αἰωλικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ὁ παραλιακὸς οὗτος ἀποικισμός, κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους Ἑλληνικοὺς χρόνους, ἐπεξετάθη καὶ ἀνεπτύχθη διὰ τῆς νικηφόρου ἐκστρατείας τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου εἰς πραγματικὸν ἐσωτερικὸν ἀποικισμόν.

Ἀκριβῶς ὡς ἐγένετο καθ' ἁπάσας τὰς δυτικὰς χώρας τῆς Μ. Ἀσίας, ὅπου ἀπὸ τοῦ 4ου μέχρι τοῦ 2ου αἰῶνος π. Χ. ἀνηγέρθησαν σειραὶ ὅλαι πόλεων Ἑλληνικῶν, αἵτινες ἔκτοτε ἀπετέλεσαν σταθερὰ κέντρα ἐξελληνισμοῦ καὶ ἐκπολιτισμοῦ τῆς χώρας ταύτης, τοῦτο ἤρξατο γινόμενον πάλιν κατὰ τοὺς Βυζαντιακοὺς καὶ τοὺς Τουρκικοὺς χρόνους καὶ παρετάθη μέχρι τοῦδε ἀποτελοῦν ἀσφαλὲς τεκμήριον τῆς ἐπιμόνου σταθερότητος τοῦ τελευταίου τούτου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Ἀρκεῖ νὰ ὑπομνήσωμεν τὰς πόλεις Νίκαιαν, Νικομήδειαν, Προῦσαν, Πέργαμον, Φιλαδέλφειαν, Θυάτειρα, Λαοδίκειαν κ. ἄ. π., αἵτινες πᾶσαι ἐκτίσθησαν κατὰ τὸν 3ον καὶ 2ον αἰῶνα π. Χ. καὶ ὠνομάσθησαν ἀπὸ τῶν Διαδόχων ἢ τῶν συζύγων αὐτῶν. Μετὰ τὴν πτῶσιν τῶν ὑπὸ τῶν Διαδόχων ἱδρυθέντων κρατῶν, οἱ Ρωμαῖοι ἐπῆλθον καὶ κατέκτησαν τὴν Μ. Ἀσίαν. Χωρὶς νὰ ἐπιτύχωσιν ὅπως ἐκλατινίσωσιν αὐτὴν διηνεκῶς, προσέδοσαν εἰς αὐτὴν στερεότητα, ἥτις κατέστησεν ἱκανοὺς τοὺς Βυζαντινοὺς αὐτοκράτορας, μετὰ τὸν τελευταῖον ἐξελληνισμὸν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους, ὅπως προελάσωσι περαιτέρω εἰς τὰ ἐνδότερα καὶ πρὸς ἀνατολάς, ἀκολουθοῦντες τὴν νικηφόρον πορείαν τοῦ Χριστιανισμοῦ· ἐν Καππαδοκίᾳ, τῇ κοιτίδι τοῦ Ἑλληνικοῦ μοναστικοῦ βίου, ἐν [illegible] τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Οὕτω, διὰ τῶν αἰώνων, διὰ συστήματος ἀποικισμοῦ ὅτε μὲν εἰρηνικῶς, ὅτε δὲ διὰ τῶν ὅπλων ὁ Ἑλληνισμὸς ἐξεβίαζε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ σταθερῶς πρὸς ἀνατολάς, καὶ ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ ἀρχαιοτέρου ἰθαγενοῦς πληθυσμοῦ νέα ἐσχηματίσθη σφαῖρα Ἑλλην. ἀποικισμοῦ ὅστις ἀνέπτυξε τὴν ἰδιάζουσαν μορφωτ. δύναμιν αὐτοῦ μόνον ὅταν μετέπεσεν ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ εἰς τοὺς Χριστιανικοὺς ἢ Βυζαντιακοὺς χρόνους. Μέχρι τοῦ τέλους τῆς πρώτης χιλιετηρίδος τῆς χριστιανικῆς χρονολογίας, ἐν ᾧ χρόνῳ ἡ Βαλκανικὴ Χερσόνησος, ἡ περιλαμβάνουσα τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, ἀπώλεσε τὸν ἀστικὸν βίον καὶ τὸν πολιτισμὸν ὑπὸ τῶν ἐπιδρομέων Γότθων, Ἀβάρων καὶ Σλαύων, ἡ Μ. Ἀσία ἦτο ἀκόμη χώρα πολυάνθρωπος καὶ ἀνθοῦσα, μετ' ἀναρίθμων μεγαλοπόλεων, ὧν οἱ κάτοικοι συνδυάζουν τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν μετὰ τῆς Χριστιανικῆς ζέσεως.

Πνευματικαὶ παραδόσεις, συνδεδυασμέναι μετὰ τῶν ὀνομάτων Ἀρριανοῦ, Δίωνος Κασσίου, Στράβωνος, Γαληνοῦ καὶ Ἐπικτήτου, ἔζων ἀκόμη καὶ διηωνίζοντο εἰς τὰς συγγραφὰς τῶν Βυζαντινῶν ἱστορικῶν ἀπὸ τοῦ 10—14 αἰῶνος, ὧν οἱ διασημότατοι προῆλθον ἐκ Μ. Ἀσίας, οἷοι ὁ Μ. Ψελλός, ἐκ Νικομηδείας, Μιχ. Ἀτταλειάτης ἐξ Ἀτταλείας τῆς Παφυλίας, Νικήτας Ἀκομινάτος, ἐκ Φρυγίας, Γεωργ. Παχυμέρης ἐκ Νικαίας, Νικηφόρος Γρηγορᾶς ἐκ Πόντου.

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἴσχυον ἔτι πλήρως τὰ ἀσκητικὰ ἰδεώδη τοῦ μοναχικοῦ βίου, ὡς εἶχον τὸ πρῶτον κηρυχθῇ καὶ ἐφαρμοσθῇ ὑπὸ τῶν τριῶν Μεγάλων Ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων, τοῦ Μ. Βασιλείου ἐκ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, καὶ τῶν δύο Γρηγορίων τοῦ ἀπὸ Νύσσης καὶ τοῦ ἀπὸ Ναζιανζοῦ, καὶ ὡς εἶχεν ἀναλάβει ἀμφισβητήσιμον μορφὴν εἰς τὰ μοναχικὰ φρούρια τῆς Μ. Ἀσίας (πρόδρομοι τῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἄθω), οἰκοδομηθέντα ἐπὶ τοῦ Βιθυνικοῦ Ὀλύμπου, ὅστις καλεῖται ἀκόμη ὑπὸ τῶν Τούρκων Κεσσὶς—Δὰγ ἤτοι Καλογηρόβουνο—, εἰς τὸν Αὐξέντιον (ὡσαύτως ἐν Βιθυνίᾳ) εἰς τὰ ὄρη Σίπυλον, ἐν Λυδίᾳ, εἰς τὸν Πάτμον ἐν Καρίᾳ. Καὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχιτεκτονικὴν ἡ Μ. Ἀσία ἐπρωτοστάτησεν· ἡ καλουμένη «θολωτὴ» βασιλική, ἥτις ἐξίκετο εἰς τὴν μεγίστην τελειότητα αὐτῆς ἐν τῇ Ἁγ. Σοφίᾳ ἐν Κ)πόλει καὶ τὴν ἐντελεστάτην ἀναπαράστασιν αὐτῆς ἐν τῷ Ἁγ. Μάρκῳ ἐν Βενετίᾳ, ὀφείλει τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆς εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν.

Πρὸς τῇ ἐκκλησιαστικῇ φιλολογίᾳ καὶ τέχνῃ ἐν Ἀσίᾳ προκύπτει νέα δημώδης ποίησις, ἥτις ἔχει τὴν ἀρίστην ἐκδήλωσιν αὐτῆς εἰς τὰ Ἄσματα τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα, τὸ Ἑλληνικὸν τοῦτο Μεσαιωνικὸν ἔπος, ὅπερ, κρυσταλλικὸν κατακρήμνισμα εἰς στίχους, περιγράφει τοὺς ἀγῶνας τῶν Βυζαντίνων Ἀκριτῶν. Τὸ ἔπος τοῦτο κέκτηται διττὴν ἀξίαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ θέματος ἡμῶν· πρῶτον ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ἐθνικὸν κεντροβαρὲς τοῦ Ἑλληνισμοῦ κεῖται κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἐν Μ. Ἀσίᾳ, καὶ δεύτερον, ὡς διαφωτίζον ἡμᾶς περὶ τῶν ἐθνολογικῶν σχέσεων τῆς χώρας, διότι ὁ ἥρως αὐτοῦ εἶναι ὁ υἱὸς Ἑλληνίδος ἐξ εὐγενῶν γυναικὸς καὶ Ἄραβος ἐμίρου (ἐντεῦθεν τὸ ἐπώνυμον Διγενής).

Ἀπὸ πολιτικῆς καὶ μορφωτικῆς ἀπόψεως ἡ Μ. Ἀσία ἀπετέλεσε κέντρον Ἑλληνισμοῦ. Ἐντεῦθεν προῆλθον πᾶσαι αἱ μεγάλαι ἰθύνουσαι οἰκογένειαι, αἵτινες ἀπὸ τοῦ 8ου αἰῶνος μέχρι τοῦ 13ου ἀνενέουν σταθερῶς τὸ βασίλειον, οἱ Ἴσαυροι (717—867), οἱ Ἀρμένιοι (867—1057), οἱ Κομνηνοὶ (1057-1185), οἱ Λασκάρεις (1204-1261), οἱ Παλαιολόγοι (1291—1453). Τὰς ῥίζας αὐτῶν ἔχουσι πάντες οὗτοι ἀπὸ τῆς τιμαριωτικῆς ἀριστοκρατίας ἐν Μ. Ἀσίᾳ. Ἄνευ τούτων ἡ Ἑλληνικὴ Αὐτοκρατορία καὶ μετ' αὐτῆς ὁ Ἑλληνισμὸς θὰ κατεστρέφετο πρὸ πολλοῦ, καὶ ἂν οἱ Ἕλληνες δὲν ἐπετύγχανον εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐν Μ. Ἀσίᾳ, διαρκέσαντα 300 ἔτη, ἀνακόπτοντες τὴν προέλασιν τῶν Τούρκων, αἱ ὁρδαὶ τούτων θὰ ἐξεχύνοντο εἰς τὴν Ἑλληνικὴν χερσόνησιν καὶ τὴν Οὐγγαρίαν αἰῶνας ὅλους πρότερον.

Ἡ ἐκμηδένισις τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ συμπίπτουσα ἀνίδρυσις τοῦ ἑνὸς μετὰ τὸ ἄλλο, δύο Τουρκικῶν Κρατῶν, ἐγένετο κατὰ δύο μεγάλας φάσεις· ἡ πρώτη περὶ τὸ τέλος τοῦ 11ου αἰῶνος, καὶ ἡ δευτέρα ἐν ἀρχῇ τοῦ 14ου αἰῶνος, ἡ τῶν Ὀσμανιδῶν ἢ Ὀθωμανῶν.

Ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῶν πρωτευουσῶν τῶν δύο τούτων βασιλείων, τοῦ Ἰκονίου καὶ τῆς Προύσης, εἶνε ἀφ' ἑαυτῆς ἔνδειξις τῆς αἰωρήσεως τοῦ Τουρκικοῦ κεντροβαροῦς ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς τὸ βορειοδυτικόν.

Καίτοι τὸ Σελτζουκικὸν βασίλειον δὲν περιλαμβάνει ὁλόκληρον τὴν χερσόνησον ἐντὸς τῶν ὁρίων του, ἠπείλει αὐτήν, πρῶτον, μετὰ τῆς τρομερᾶς ἐκείνης ὁρμητικῆς δυνάμεως τῶν Μογγόλων κατακτητῶν, νὰ ὑπερβῇ πολὺ πέρα τὰ ὅριά του καὶ ν' ἀποσπάσῃ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων τὸ βορειοδυτικὸν ἐκεῖνο μέρος τῆς Μ. Ἀσίας, τὸ τόσον περιμάχητον. Τῷ 1080 οἱ Σελτζοῦκοι ἦσαν ἤδη κατὰ τὸ βορειοδυτικὸν ἄκρον ἐν Βιθυνίᾳ καὶ κατεῖχον τὴν Νίκαιαν καὶ τὴν Νικομήδειαν, καὶ ἐλυμαίνοντο πάσας τὰς παραλίους χώρας ἀπὸ Σμύρνης μέχρι Ἀτταλείας ὡς πειραταί. Οἱ Ἕλληνες, οἵτινες τὸ πρῶτον ἦσαν ἀμυνόμενοι, ἑνωθέντες μετὰ τῶν Σταυροφόρων κατώρθωσαν μετὰ εἰκοσαετῆ ἐρρωμένον ἀγῶνα, νὰ ἀπωθήσωσι τοὺς Τούρκους κατακτητὰς ὀπίσω εἰς τὴν γραμμὴν ἥτις ἀντιστοιχεῖ σχεδὸν πρὸς τὴν σημερινὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν Ἐσκισσὲρ — Καραϊσσὰρ-Ἀκσέρ. Τοῦτο ἦτο ἐν ἀρχῇ τοῦ δεκάτου αἰῶνος (1117). Δευτέρα ἐφόρμησις τῶν Ἑλλήνων (1131) ἀπώθησεν αὐτοὺς ὀπίσω εἰς τὴν παλαιὰν βάσιν καὶ τὸ κέντρον αὐτῶν εἰς Ἰκόνιον. Ἅπαντα τὰ σημαντικὰ στρατηγ. σημεῖα ὑπερησπίζοντο ὑπὸ ἰσχυρῶν φρουρίων, ἰδίᾳ ἡ κοιλὰς τοῦ Σαγγαρίου, ἥτις ἀπετέλει τὸν διάδρομον ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ σήμερον ἔτι, ὁ ταξειδιώτης ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς ἀπὸ Νικομηδείας εἰς Δορύλαιον (Ἰσμὶτ Ἐσκισὲρ) βλέπει πολυάριθμα καὶ ἄριστα διατηρούμενα ἐρείπια τῶν Βυζαντινῶν τούτων φρουρίων ἅτινα ἐχρησίμευον ὡς προπύργια κατὰ τῶν βαρβαρικῶν ἐπιθέσεων. Φέρουσι Τουρκικὰ ὀνόματα, [illegible] πιστὴ μετάφρασις Ἑλληνικῶν ὀνομάτων: π. χ. Ἰνεγκὲλ εἶνε συντόμευσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀγγελόκωμη· Κουπριχισάρ, ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Γεφυρόκαστρον, Καρατζαχισσάρ, ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Μελάγγεια. Σημειοῦσιν ὅθεν τὴν μεθόριον μεταξὺ τῆς Βυζαντιακῆς καὶ τῆς Τουρκικῆς Ἱστορίας.

Χάρις εἰς τὰ φρούρια ταῦτα οἱ Ἕλληνες κατώρθωσαν νὰ ἀποκρούσωσι τὰς Τουρκικὰς ἐφόδους πολὺ σφοδρῶς πάντοτε ἀνανεωθείσας τῷ 1177, μεχρισοῦ ὑπὸ τῆς Λατινικῆς κατακτήσεως τῷ 1204 τὸ Βυζαντιακὸν Κράτος περιεστάλη ὁλοσχερῶς ἐν Μ. Ἀσίᾳ, ὅπου, ἐν τῇ καλουμένῃ Αὐτοκρατορίᾳ τῆς Νικαίας, τόσον εὔελπιν ἐδοκίμασεν ἀναγέννησιν ὥστε τέλος συμπεριέλαβεν ὁλόκληρον τὸ βόρειον ἥμισυ τῆς δυτικῆς Μ. Ἀσίας. Τὸ νέον βασίλειον ἐξησφάλισεν εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν κυριαρχίαν ἐν Μ. Ἀσίᾳ ἐπὶ 125 ἔτη καὶ θὰ ἐξησφάλιζεν αὐτὴν ἐπὶ μακροτέραν ἔτι περίοδον, ἂν ἡ Μογγολικὴ ἐπιδρομὴ τῷ 1241 καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα ἐξασθένησις τῶν Σελτζούκων δὲν ἐνέβαλεν εἰς τοὺς Ἕλληνας αὐτοκράτορας τὴν φιλοδοξίαν ὅπως ἐπιβάλωσι χεῖρα ἅπαξ ἔτι ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀντὶ νὰ χρησιμοποιήσωσιν ὅλην τὴν δύναμιν αὐτῶν ὅπως διατηρήσωσι τὴν θέσιν αὐτῶν ἐν Μ. Ἀσίᾳ· διότι τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος δὲν ἦτο τότε πλέον ἱκανῶς ἰσχυρὸν ὥστε νὰ κυριαρχῇ ἐπὶ τῶν δύο ἠπείρων, αἵτινες τόσον σοβαρῶς ἠπειλοῦντο, ἰδίᾳ ἀφότου νέα χιονοστιβὰς κατεκυλίετο ἐξ Ἀνατολῶν, οἱ κραταιοὶ Ὀθωμανοί, οἵτινες ἀνεξῆλθον ἐν νεανικῇ ἀκμῇ ἀπὸ τῶν ἐρειπίων τοῦ πεπτωκότος κράτους τῶν Σελτζούκων.

Ὅ,τι ἀπέτυχον οἱ Σελτζοῦκοι ἐπὶ 240 ἔτη νὰ ἐκτελέσωσιν, οἱ Ὀθωμανοὶ προώριστο νὰ ἐπαγάγωσιν ἐν μιᾷ μόνῃ γενεᾷ, τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν Μ. Ἀσίᾳ.

Τῷ 1299 ὁ μικρὸς Τοῦρκος τιμαριωτικὸς πρίγκιψ Ὀσμὰν διήλασε διὰ τῆς ὠχυρωμένης περιοχῆς τοῦ Σαγγαρίου, καὶ μετὰ δεκαεξαετῆ ἀπεγνωσμένον ἀγῶνα κατώρθωσε νὰ ἐκβιάσῃ τὸν δρόμον του πρὸς τὴν Νίκαιαν, τὸ κύριον ἀμυντικὸν σημεῖον τῶν Ἑλλήνων, ὥστε νὰ θέσωσι τὸ θεμέλιον τοῦ μεγάλου Ὀθωμ. Κράτους, ὅπερ θὰ ἦτο ὁ κραταιὸς διάδοχος τῆς Βυζαντιακῆς Αὐτοκρατορίας. Συνήντησεν οὗτος ἀκόμη ἀκαταμάχητον ἀντίστασιν· ἡ Νίκαια μετὰ τῶν ἰσχυρῶν τειχῶν της δὲν ἐγένετο δυνατὸν νὰ καταβληθῇ, καὶ μόνον τῷ 1326, κατὰ τὸ ἔτος τοῦ θανάτου του, ἡ Προῦσα, μετὰ δεκαετῆ πολιορκίαν, ἔπεσε, καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Μπροῦσα ἀπέβη ἡ πρώτη Ὀθωμανικὴ πρωτεύουσα. Τῷ 1330, καὶ μετὰ δεκαπενταετῆ πολιορκίαν, ἐπῆλθεν ἡ πτῶσις τῆς Νικαίας, καὶ βραδύτερον ἡ τῆς Νικομηδείας. Τὸ δυσχερέστατον μέρος τοῦ ἀγῶνος συνετελέσθη καὶ ἐγένετο τὸ πρῶτον μέγα ῥῆγμα εἰς τὸ φρούριον τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας, καὶ οἱ νικηταὶ ἐστράφησαν ἤδη πρὸ νότον. Ἡ Πέργαμος ἔπεσε τῷ 1335, αἱ Σάρδεις τῷ 1369 καὶ ἡ Φιλαδέλφεια (Ἀλασέχ), ἡ τελευταία τῶν ἐνδοτέρων Ἑλληνικῶν πόλεων, ἥτις, κατὰ τὴν ἔκφρασιν Ἕλληνος χρονογράφου, ἵστατο ὡς ἀστὴρ ἐν συννεφεῖ οὐρανῷ, ἐκυριεύθη τῷ 1391. Ἡ Σμύρνη, ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἀκρόπολις, εἶχεν ἤδη πέσει λεία εἰς τοὺς Σελτζούκους ἐν ἀρχῇ τοῦ 14ου αἰῶνος, οἵτινες εὗρον ἐν Ἀϊδινίῳ, (ἀρχ. Τράλλεις) τὸ τελευταῖον στήριγμα τοῦ καταρρέοντος κράτους αὐτῶν. Ἐκτὸς τῆς Τραπεζοῦντος κατὰ τὸ βορειανατολικὸν ἄκρον, ἥτις μέχρι τοῦ 1461 διετηρήθη ὡς πρωτεύουσα τοῦ μικροῦ κράτους ὅπερ ἐκαλεῖτο Τραπεζοῦντιον, ὅλη ἡ Μ. Ἀσία διετέλει ὑποχείριος τῶν Τούρκων. Οἱ Ἕλληνες, ὡς παράγων πολιτικός, ἔπαυσαν νὰ διαδραματίζωσιν οἱονδήποτε μέρος.

* **Σημειώσεις ὁμιλητοῦ:** Σπουδαίως ὑποστηρίζεται παρὰ πολλῶν εἰδικῶν ὅτι τῶν Ἑλλήνων τῆς κυρίως Ἑλλάδος μητρόπολις εἶνε ἡ Μ. Ἀσία.

ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ

«ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ»

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν (16 Δεκεμβρίου) καὶ ὥραν 4 μ.μ. ὁ κ. Ν. Κατελᾶνος συνεχίζων τὰς διαλέξεις του θὰ εἴπῃ

Περὶ τοῦ Ἀσιατ. Ἑλληνισμοῦ ὑπὸ τοὺς Τούρκους

κατὰ τὸν Δρα Μέιττερ.χ. καθηγητὴν τῆς μεσαιωνικῆς καὶ τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Λειψίας.

Λευκωσίᾳ τῇ 11 Δεκεμβρ. 1918.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου).

ΜΕΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΡΙΠΠΗΣ

Ἡ γρίππη ἢ κοινῶς ἰμφλουέντζα λυμαίνεται σήμερον τὸν κόσμον ὅλον καὶ ἐξηπλώθη καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν νῆσον ποῦ μὲν ἐλαφρὰ καὶ ἠπία, ποῦ δὲ ὀξεῖα καὶ θανατηφόρος.

Διὰ ταῦτα πᾶσα περὶ αὐτῆς μελέτη καὶ γνῶσις εἶναι ἐνδιαφέρουσα, καὶ μάλιστα ὅταν αὕτη προέρχηται ἀπὸ πηγῆς καθαρῶς ἐπιστημονικῆς, δι' ὃ καὶ παραθέτομεν ὧδε, μεταφράσαντες ἀπὸ γαλλικῶν ἐφημερίδων, ἐμβριθεῖς μελέτας καὶ παρατηρήσεις γενομένας ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν.

Ὁ κ. Μ. Ε. Ρού, ὁ ὑπέροχος διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου Παστὲρ παρουσίασεν ἀνακοίνωσιν δύο τῶν μαθητῶν καὶ συνεργατῶν αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ τῆς Τύνιδος τῶν κ. κ. Νικὸλ καὶ Λεπαϊλλὼ (*Nicolle* καὶ *Lepailly*) περὶ τοῦ μικροβίου τοῦ παράγοντος τὴν πανδημίαν τῆς γρίππης ἥτις ἐνέσκηψεν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην.

Μέχρι τοῦδε εἶναι γνωστὸν μόνον ὅτι ἡ γρίππη εἶνε μολυσματική, τοῦ παράγοντος αὐτὴν εὑρισκομένου εἰς τὴν βλένναν τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων καὶ εἰς τὸ σίελον, ἐξ οὗ ἡ ἀνάγκη ὅπως προφυλασσώμεθα κατὰ τῶν ὅλων τῶν ἐξακοντιζομένων διὰ τῆς βηχὸς καὶ τοῦ λόγου.

Οἱ κ. κ. Νικὸλλ καὶ Λεπαϊλλὼ παρετήρησαν ὅτι ἂν ἐνοφθαλμισθῇ πτύελον γριππῶντος εἰς τὸν ἐπιπεφυκότα (ὑμὴν συνάπτων τὸν βολβὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ μετὰ τῶν βλεφάρων) πιθήκου, ἐκδηλοῦται κατάστασις γριππιπαθείας. Ἐὰν διαλύσωμεν ἐντὸς ὕδατος πτύελον γριππῶντος καὶ διηθήσωμεν τὸ διάλυμα, λαμβάνομεν ρευστὸν ἀπηλλαγμένον μικροβίων, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἐὰν ὅμως γένηται ἔνεσις δι' αὐτοῦ, προκαλεῖ τὴν γρίππην. Τὸ μικρόβιον, ἄρα, διέρχεται τὸν ἠθμόν, καὶ ὑπάρχει εἰς τὰ πτύελα· τοῦτο εἶναι βέβαιον.

Ὑπάρχει εἰς τὸ αἷμα; οἱ κ. κ. Νικὸλ καὶ Λεπαϊλλὼ ἀνεζήτησαν καὶ ἀπήντησαν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο, διὰ τῆς αὐτῆς πειραματικῆς μεθόδου, καὶ εὗρον ὅτι τὸ διηθημένον αἷμα δὲν προξενεῖ γρίππην δι' ἐνέσεως εἰς τὸν πίθηκον. Φαίνεται, λοιπόν, ὅτι τὸ μικρόβιον δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ αἷμα.

Τοῦτο ἐπιτρέπει ὅπως ἀποκλεισθῶσιν ὅλα τὰ μικρόβια, ἅτινα εὗρον ἐν τῷ αἵματι, ὡς αἴτια τῆς γρίππης. Δύνανται νὰ εἶναι ὑπεύθυνα τοιούτων ἐπιπλοκῶν ταύτης, δὲν εἶναι ὅμως αἴτια αὐτῆς ταύτης τῆς νόσου. Τὸ ἀληθὲς μικρόβιον τῆς γρίππης εἶναι ἐκεῖνο ὅπερ διέρχεται τὸν ἠθμόν. Προσθέσωμεν ὅτι οὔτε τὸ εἶδον ἀκόμη, οὔτε τὸ ἐκαλλιέργησαν· ἡ συνέχισις ὅμως τῶν πειραμάτων δύναται νὰ ἀλλάξῃ τὴν κατάστασιν.

Ἐν τίνι μέτρῳ ἡ ἀνακάλυψις τῶν κ. κ. Νικὸλ καὶ Λεπαϊλλὼ θὰ παράσχῃ προσανατολισμὸν εἰς τὴν θεραπευτικὴν κατὰ τῆς γρίππης; Τοῦτο θὰ δείξῃ ὁ χρόνος διὰ τῶν γινομένων ἐρευνῶν.

Ἡ ἰατρικὴ ὅμως δὲν εἶναι ποσῶς ἀφωπλισμένη κατὰ τῆς ἀσθενείας ταύτης, καὶ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἀποτελεσματικῶς ὅταν προσκληθῇ ἐν καιρῷ. Συχνότατα ὅμως ἐπικαλοῦνται πολὺ ἀργὰ τὴν βοήθειαν αὐτῆς.

Διότι, ἡ γρίππη αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶναι κατάστασις συνάγχης μᾶλλον ἢ ἀδιαθεσία, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀποδίδουσι προσοχὴν καὶ οὐδεμίαν λαμβάνουσι φροντίδα. Ὑποφέρουσι καὶ ὅμως ἐξακολουθοῦσι τὸν συνήθη βίον καὶ τὰς συνήθεις ἐνασχολήσεις των. Τοῦτο διαρκεῖ ἐπὶ ἡμέρας τινάς. Δὲν πιστεύουσιν ὅμως ὅτι εἶναι προσβεβλημένοι εἰμὴ καθ' ἣν ἡμέραν ἐκδηλοῦνται σφοδρὰ συμπτώματα, ἅτινα βραδέως παρεσκευάσθησαν, συμπτώματα ἅτινα εἶναι ἐπιπλοκαί. Αἴφνης, ὁ πυρετὸς ἀνάπτει, ἐπέρχεται κατάπτωσις τῶν δυνάμεων μεγάλως ἐπαυξανομένη, μετὰ ἀφορήτου κεφαλαλγίας εἰς πολλὰς περιπτώσεις. Ἀκόμη φαίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχει τῇ στιγμῇ ταύτῃ εἰμὴ θόρυβος μᾶλλον ἡ νόσος, ἐὰν μὴ γένηται φροντὶς πρὸς προσεκτικὴν στηθοσκόπησιν.

Καὶ ἐντὸς δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν ἐκδηλοῦται ἡ κυρία ἐπιπλοκή. Ἐγκαθιδρύονται ἡ βρογχῖτις καὶ ἡ περιπνευμονία ἢ μᾶλλον ἀποκαλύπτονται διότι παρεσκευάζοντο δολερῶς. Καὶ τότε εἶναι ἡ δύσπνοια, ἡ βὴξ καὶ πάντα τὰ πνευμονικὰ συμπτώματα, ἅτινα δύνανται νὰ χωρήσωσι μέχρι ἐξοιδήσεως τοῦ πνεύμονος, ταχέως ἀσφυκτικά. Ἡ σπλαγχνικὴ μορφὴ φαίνεται σπανία, κατὰ τὴν στιγμὴν τοὐλάχιστον ταύτην.

Ἡ νόσος προσβάλλει τὴν νεότητα καὶ τὴν μέσην ἡλικίαν, φαίνεται ὀλιγώτερον ἐπιρρεπὴς εἰς προσβολὴν τῶν ἡλικιωμένων.

Προδήλως ἡ γρίππη ἢ μᾶλλον ἡ πνευμονικὴ ἐπιπλοκή της θεραπεύεται κατὰ τρόπους λίαν διαφόρους, καὶ ἔστιν ὅτε ἀντιφατικούς.

Εἶναι πρόδηλον ὅμως ὅτι εἶναι ὠφέλιμον νὰ κατακλίνεται πᾶς ὅστις φαίνεται ἀπειλούμενος ὑπὸ γρίππης, νὰ προκαλῆται ἐφίδρωσις, νὰ λαμβάνῃ κινίνην ἢ κιγκίναν.

Φαίνεται πολὺ ὀλιγώτερον ἐνδεδειγμένον τὸ νὰ λαμβάνῃ τροφὴν εἰμὴ μόνον γάλα ἢ ζωμόν. Τὸ καθαρὸν ὕδωρ εἶνε προτιμητέον μετὰ ἢ ἄνευ ὀλίγου οἴνου ἢ οἰνοπνεύματος.

Ἐὰν οἱ πνεύμονες προσβληθῶσι, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὰ περικαλύμματα παρέχουσιν ὑπηρεσίας. Ἡ ἀφαίμαξις ἐπιβάλλεται ἢ μᾶλλον ἡ παλαιὰ κλασικὴ ἀφαίμαξις ἢ αἱ αἱματηραὶ σικύαι (βεντούζες). Καὶ ἐπαναλαμβάνουσι τὴν ἐγχείρησιν ἄνευ δισταγμοῦ βλέποντες τὸ προσγινόμενον καλόν.

Ἡ ἀφαίμαξις ἔχει τὸ πλεονέκτημα οὐ μόνον ν' ἀνακουφίζῃ αὐτὴ δι' ἑαυτῆς· παρέχει καὶ αἷμα τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπει νὰ ἴδωμεν ποῦ εἶνε πράγματά τινα. Τὸ αἷμα τοῦτο ἀναλύεται ὑπὸ ἔποψιν τῆς οὐρίας. Πρέπει νὰ γνωρίζωμεν πῶς ἔχει τὸ αἷμα ὑπὸ ἔποψιν περιεκτικότητος οὐρίας.

Καὶ εὑρίσκομεν αὐτὴν ἐνίοτε, συχνὰ μάλιστα, πολὺ ηὐξημένην. Ὑπάρχει οὐραιμία, βαθμίς τις οὐραιμίας, δηλ. συσσώρευσις οὐρίας εἰς τὸ αἷμα, οὐρίας προερχομένης ἐκ τῆς ὀργανικῆς καύσεως καὶ ἀποσυνθέσεως. Σχηματίζεται ὅλως φυσικῶς, ὡς ἐπακόλουθον τοῦ πυρετοῦ, συχνὰ ἀνωτέρου τῶν 40° Κελσίου· ἀλλὰ συσσωρεύεται, ἐπειδὴ οἱ νεφροὶ δὲν λειτουργοῦσιν ἐπαρκῶς. Πρέπει νὰ ἐπιτηρῶμεν ἀπολύτως τὰ ἀποβαλλόμενα οὖρα.

Ἐὰν ἐλαττῶται ἡ ἐκροὴ οὔρων ὑπάρχει κίνδυνος συσσωρεύσεως οὐρίας καὶ τοξινῶν εἰς τὸ αἷμα. Πρέπει νὰ ἐξεγείρωμεν τοὺς νεφρούς, νὰ παρέχωμεν εἰς αὐτοὺς πολὺ ὕδωρ—ὕδωρ καθαρόν, πτισάνην (ἀπόζεμα κριθῆς), ὀπώρας—καὶ νὰ μὴ κουράζωμεν αὐτοὺς δίδοντες τροφὰς παραγούσας οὐρίαν, ἢ ἄλλα προϊόντα. Ἡ αὐτόκαυσις παράγει ἤδη πολλήν. Ἡ ἀνάλυσις τοῦ αἵματος, τοῦ δοθέντος διὰ τῆς ἀφαιμάξεως καὶ ἡ ἀνάλυσις τῶν οὔρων παρέχουσι δεδομένα πολύτιμα εἰς τὸν ἰατρὸν περὶ τῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἐξελίξεως αὐτῶν.

Ἡ γρίππη εἰς ἐκεῖνον ὅπου ἡ στηθοσκόπησις ἀποκαλύπτει τὴν προϊοῦσαν ἀπελευθέρωσιν τῶν πνευμόνων, τὴν ὕφεσιν τῆς βρογχίτιδος καὶ τῆς πνευμονίας, καὶ ὅπου, ἐνταυτῷ, ἡ ἐκροὴ τῶν οὔρων εἶναι ἀρκετή, ἡ γρίππη βαίνει καλῶς. Ὁ πυρετὸς ἐλαττοῦται καὶ ὁ ἀσθενὴς αἰσθάνεται ἑαυτὸν καλλίτερον. Ἔχει ὀλιγωτέραν δύσπνοιαν, πλὴν τῶν ἐνοχλήσεων τῆς βηχός. Θὰ ἔτρωγε προθύμως. Δὲν πρέπει, ὅμως, πολὺ ταχέως νὰ τῷ δίδωμεν τὴν εὐχαρίστησιν ταύτην. Τὸ ὕδωρ, αἱ πτισάναι, ἡ λεμονάδα, οἱ νωποὶ καρποὶ (ἄπια, σταφυλαὶ) ἢ σακχαρόπηκτοι ὀπῶραι (ἄπια, ροδάκινα κλπ.) θὰ χρησιμεύσωσιν ὅπως τὸν ἀπασχολῶσιν ἢ τὸν περισπῶσιν ἐπί τινα καιρόν. Τὸ γάλα, ὁ ζωμὸς καὶ τὰ λοιπὰ θὰ ἔλθωσι πολὺ ἀργότερον, ὅταν θὰ ὦμεν βέβαιοι περὶ τῶν νεφρῶν, τῶν ὁποίων ἡ δρᾶσις εἶνε ἐνδιαφέρουσα εἰς τὴν νόσον ταύτην ὡς καὶ εἰς τόσας ἄλλας.

Ἡ παροῦσα ἐπιδημία θὰ πληροφορήσῃ ἡμᾶς περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἀντιπνευμονοκοκκικοῦ ὀρροῦ· φαίνεται ἤδη μεγάλη. Θὰ διαρκέσῃ χρόνον τινὰ ἀκόμη ἀναντιλέκτως.

Πρέπει νὰ ἴδωμεν ὅτι δέχεται ἀδιακόπως νέας τροφάς. Εἶνε ἑστία εἰς τὴν ὁποίαν ἀνὰ πᾶσαν ὥραν βάλλουσι νέαν καύσιμον ὕλην. Ἡ νέα καύσιμος ὕλη εἶνε πάντες ἐκεῖνοι οἵτινες ἀφοῦ διεθέρισαν ἱκανῶς ἢ διέμειναν εἰς ἐπαρχίαν ὅπου μετὰ ἑξάμηνον ὁρμῶσι μετὰ τῆς ζέσεως τὴν ὁποίαν ἐνθυμοῦνται. Ἀφικόμενοι εἰς περιβάλλον ἰσχυρῶς μεμολυσμένον θὰ προσβληθῶσιν ὑπὸ τῆς νόσου καὶ θὰ τὴν διατηρήσωσιν ἀναλώμασιν αὐτῶν.

Διότι εἶνε ἄκρως μεταδοτική· ἐξ οὗ ἐνδείκνυται ἡ αὐστηρὰ ἀπομόνωσις τοῦ ἀσθενοῦς, καὶ διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, ν' ἀποφεύγωσι τὰς πυκνὰς συναθροίσεις παντὸς εἴδους, διότι, ὅπου ὑπάρχει περισσότερος κόσμος, προφανῶς, διατρέχουσι τὸν μεγαλείτερον κίνδυνον νὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπαφὴν πρὸς γριππῶντα ὅστις καὶ αὐτὸς ἀγνοεῖ ὅτι πάσχει ὑπὸ γρίππης, ὅστις ὅμως εἶνε μολυσματικὸς καὶ μεταδίδει περὶ αὐτὸν τὰ παθογόνα σπέρματα ἐμιλῶν ἢ βήχων.—

Ἡ γρίππη ἤρξατο ἴσως νὰ εἶνε ἠπία· ἀπέβη βεβαίως κακοηθεστέρα. Ἡ σφοδρότης τοῦ παθογόνου παράγοντος ηὐξήθη· τὸ φαινόμενον εἶνε γνωστὸν καὶ οὐδὲν ὑπάρχει νέον.

HENRY DE VARIGNY

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἡ ἐν Ἁγ. Ὁμολογηταῖς οἰκία τοῦ κ. Στυλ. Θεοφανίδου κειμένη ἐπὶ τῆς κεντρικῆς ὁδοῦ καὶ περιλαμβάνουσα 5 δωμάτια καὶ ἰδιαίτερον μαγειρεῖον καὶ πλυντήριον μετὰ τῶν ἄλλων χρειωδῶν.

Περαιτέρω πληροφορίαι δίδονται παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐν τῷ καταστήματί του ἐν τῇ Στοᾷ Κύκκου.

ΚΥΠΡΙΑΚΑ

ΚΑΤΑΙΓΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΛΗΜΜΥΡΑΙ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ

Πλὴν ἀραιῶν ἐξαιρέσεων καταιγίδες καὶ πλήμμυραι συνέβησαν συγχρόνως ἢ διαδοχικῶς καθ' ὅλην τὴν Νῆσον κατὰ τὴν προπαρελθοῦσαν ἑβδομάδα καὶ ἰδίᾳ τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακήν, αἵτινες, πλὴν τῶν ἰδιωτικῶν ζημιῶν καὶ δυστυχημάτων, μεγάλας ἐπροξένησαν καταστροφὰς εἰς ὁδοὺς καὶ εἰς γεφύρας, ἡ ἐπισκευὴ καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῶν ὁποίων θὰ ἀπαιτήσῃ δαπάνας πολλῶν χιλιάδων εἰμὴ μυριάδων λιρῶν καὶ τὰ ὑστερόμετρα θὰ δείξωσι τὸν ἐξαιρετικὸν ὅλως βαθμὸν τῆς ὀμβρήσεως καὶ τὴν ἔκτασιν αὐτῆς καθ' ὅλην τὴν Νῆσον.

Ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐξακριβώσῃ βεβαίως διὰ τοῦ τμήματος τῶν Δημοσ. Ἔργων τὰς προξενηθείσας ζημίας καὶ θὰ καταρτίσῃ ἐγκαίρως τὸν ἔκτακτον προϋπολογισμὸν τῶν ἀπαιτηθησομένων δαπανῶν ἵνα δοθῇ ἐργασία κατὰ τὸ προσεχὲς ἔαρ, ὅτε προσδοκᾶται ὅτι θὰ ὑπάρχωσι πολλαὶ χεῖρες ἀργαὶ μετὰ τὴν ἐπάνοδον μιᾶς καὶ ἡμισείας ἴσως μυριάδος ἡμιονοδηγῶν.

ΤΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ

Φοβούμεθα ὅτι ἡ κατασκευὴ ὑπονόμων δαπανηρῶν ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ τῶν τειχῶν ἐν Λευκωσίᾳ θὰ εἶναι ματαία δαπάνη τοῦ πτωχοῦ ἄλλως Δημοτ. Ταμείου, καὶ ἐπὶ τούτοις κίνδυνος εἰς τὴν ὑγείαν τῆς πόλεως.

Ὅπου ὑπάρχουν ὑπόνομοι, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἄφθονον ὕδωρ ἵνα πλύνωνται οὗτοι ὁλοσχερῶς, ἄλλως καθίστανται ἑστίαι καὶ ἕδραι παντὸς μολύσματος καὶ μιάσματος, οὐδὲ θὰ εἶναι αὗται ἐπαρκεῖς πρὸς ἀποσόβησιν πλημμυρῶν ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἡ προσοχὴ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν πρέπει νὰ στραφῇ πρὸς ἔργα ἀντιπλημμυρικὰ εἰς τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ παρὰ τὴν πόλιν.

Ἐν πρώτοις πρέπει αὕτη νὰ ἐκβαθυνθῇ καὶ κατὰ πενταετίαν, ἐφεξῆς, νὰ καθαρίζεται αἰρομένων τῶν ἐπισωρευομένων κροκκαλῶν. Ἡ δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ τοῦ βορείου ἄκρου τῶν Ἁγ. Ὁμολογητῶν μέχρι τῆς γεφύρας νὰ διαρρυθμισθῇ κατὰ καμπύλας, ἐξασθενούσας τὴν ὁρμητικὴν τοῦ ρεύματος φοράν, νὰ ἐπιτοιχισθῇ δὲ αὐτὸς καθ' ὅλον τὸ μῆκος μεταξὺ τῶν δύο εἰρημένων σημείων καὶ νὰ κατασκευασθῇ θωράκιον ἐπαρκοῦς ὕψους, εὑρεῖς δὲ θολωτοὶ ὀχετοὶ δύο ἢ πλείονες ἀπὸ καταλλήλων σημείων τῆς δεξιᾶς ὄχθης ἀρχομένης νὰ δέχωνται τὰ πλημμυροῦντα τοῦ ποταμοῦ ὕδατα καὶ φέρωσιν εἰς τὴν τάφρον.

Ἡ ἀπειρόκαλος λιθίνη γέφυρα τοῦ Πεδιαίου ἔξωθι τῆς πόλεως πρέπει νὰ ἀρθῇ καὶ ἀντικατασταθῇ διὰ σιδηρᾶς μετεώρου τοιαύτης, εὐρυνομένης καὶ τῆς κοίτης κατὰ τὸ μέρος τοῦτο.

Ὅταν προληφθῇ τὸ κακὸν ἐν αὐτῇ τῇ ἀρχῇ του, θὰ εἶνε περιτταὶ αἱ δαπάναι πρὸς ὑπονόμους καὶ ὀχετοὺς ἐντὸς τῆς πόλεως, οἵτινες καὶ τὸ πενιχρὸν Δημοτ. Ταμεῖον θὰ ἐξαντλήσωσι καὶ ἐπικίνδυνοι ἀποβαίνουσι εἰς τὴν δημοσίαν ὑγείαν.

ΚΑΤΑΣΤΡΑΤΗΓΗΣΙΣ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΣ ΥΔΑΤΟΣ

Ὡς ὅλαι αἱ μέχρι τοῦδε διατιμήσεις πάντων τῶν χρειωδῶν τοῦ βίου κατεστρατηγήθησαν καὶ ἡ τοῦ ὕδατος τὴν αὐτὴν ἔσχε τύχην.

Δὲν εἶνε δυνατὸν βεβαίως τὸ δημαρχεῖον νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας πάντων τῶν πολιτῶν διὰ τῶν ἰδίων του μέσων πρὸς ἐπαρκῆ προμήθειαν ὕδατος, δὲν πρέπει ὅμως καὶ νὰ φορολογοῦνται αἱ οἰκογένειαι ὑπὸ τῶν νεροφόρων καὶ πρέπει νὰ ὑποχρεωθῶσιν οὗτοι νὰ προμηθεύωσιν ὕδωρ συμφώνως τῇ διατιμήσει, τοῦθ' ὅπερ δὲν πράττουσιν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι πολλαὶ οἰκογένειαι ἑκουσίως ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἐκβιαστικὴν φορολογίαν τῶν ὑδροφόρων, ἵνα ἔχωσι τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον ὕδωρ, ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ πολλαὶ οἰκογένειαι αἰσθανόμεναι τὸ βάρος τῆς φορολογίας αὐτῆς, πρὸς τῇ ὑπερτιμήσει τῶν ἄλλων χρειωδῶν τοῦ βίου, καὶ πρέπει νὰ ληφθῶσι τὰ προσήκοντα μέτρα παρὰ τῶν ἁρμοδίων πρὸς ἐπιβολὴν τῆς διατιμήσεως τοῦ ὕδατος.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑΙ ΔΩΡΕΑΙ

Τῷ π. Σαββάτῳ συμπολίτης ἄγνωστος πάντως ὅμως μετὰ γενναιοδωρίας φιλάνθρωπος ἀπέστειλεν, ἄνευ δηλώσεως τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τὰ ἑπόμενα κατὰ τάξιν ποσὰ εἰς διάφορα ἐκπαιδευτήρια:

Ἀστ. Σχολὴ Ἁγ. Σάββα	£10.0.0
» » Ἁγ. Ἀντωνίου	»10.0.0
Παρθεναγωγεῖον Ἁγ. Ἀντωνίου	» 5.0.0
Νηπιαγωγεῖον Ἁγ. Κασσιανοῦ	» 5.0.0
καὶ πρὸς τὴν Σχολ. Ἐπιτροπείαν διὰ ἄλλας ἀνάγκας ἄλλων Ἐκπαιδευτηρίων	»10.0.0
ἐν ὅλῳ	£40.0.0

Ὑπὲρ τοῦ Ἐκθετοτροφείου

Εἰς μνήμην τοῦ ἐν Μαγχεστρίᾳ ἀποβιώσαντος Γ. Ν. Λοϊζίδου προσέφερον εἰς τὸ Ἐκθετοτροφεῖον:

Ἡ οἰκογένεια Ν. Λοϊζίδου	£5.0.0
Ὁ κ. Κώστας Χριστοδούλου	»5.0.0
Ὁ κ. Σπῦρος Χριστοδούλου	»5.0.0
Ἡ κ. Ἀμαλία Ἀχ. Μαρκίδου	»3.0.0
Ἡ κ. Ἑλένη Χριστοδούλου	»1.0.0
Ἡ κ. Μαρία Χρ. Σταυρινάκη	»1.0.0
Ἡ κ. Εὐρυδίκη Γ. χ''Παύλου	»1.0.0
Ὁ κ. Βεργόπουλος ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ δημοσιογράφου ἐν Ἀθήναις Ἀδ. Κύρου	»2.0.0
ἐν ὅλῳ	£23.0.0

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΝΔΟΛΙΝΑΤΑ
«ΤΕΡΠΑΝΔΡΟΣ»

Προσεχῶς θὰ κάμῃ τὴν πρώτην δημοσίᾳ ἐμφάνισιν αὐτῆς ἡ **Ἑλληνικὴ Μανδολινάτα «Τέρπανδρος»** ἡ συσταθεῖσα τῷ π. Αὐγούστῳ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Μουσικοδιδασκάλου κ. Χ. Πετροπούλου, ἐν ἑσπερίδι πανηγυρικῇ μετὰ πλουσιωτάτου μουσικοφιλολογικοῦ προγράμματος ἐν καιρῷ δημοσιευθησομένου.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΑΣ κατὰ τὸ νέον φωτολόγιον συμπολίτας τῆς μεγάλης καὶ ἁγίας ἑορτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως εὐχόμεθα αὐτὰς φαιδρὰς καὶ χαρμοσύνους.

ΑΙ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ ἐν τῷ ἀρίστῳ Ἀναγνωστηρίῳ «Ἀνόρθωσις» ἐν Βαρωσίοις ἀνέδειξαν μέλη τῆς διαχειριστικῆς ἐπιτροπείας διὰ τὸ προσεχὲς ἀναγνωστηριακὸν ἔτος τοὺς κ. κ. Δημ. Δημητριάδην, Λουκᾶν Δημητρίου, Ν. Κ Νικολαΐδην, Χαραλ. Οἰκονομίδην, Μορφὴν Μιχαὴλ, Μιχ. Γ. Μιχαηλίδην καὶ Λοΐζον Γ. Λοΐζου.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ. Τῇ ἑσπέρᾳ τῆς π. Κυριακῆς ηὐλογήθησαν ἐν Λευκωσίᾳ οἱ ἀρραβῶνες τοῦ κ. Ἰωάννου Χριστοφῆ, παντοπώλου καὶ τῆς καλλίστης δεσποινίδος Ἑλένης Ἀβρααμίδου.

Οἱ μνηστευθέντες ἕνεκα πένθους δὲν θὰ δεχθῶσιν ἐπισκέψεις.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

ΕΚ ΠΑΦΟΥ

Ἀπὸ τῆς π. ἑβδομάδος ἤνοιξαν οἱ οὐράνιοι καταρράκται καὶ ἀρδεύουσι δαψιλῶς τὴν ἐπαρχίαν μας ὅλην.

Ἡ ὁρμὴ ὅμως καὶ ἡ διάρκεια των ἦτο τοσαύτη ὥστε πολλαχοῦ ἐγένοντο πλήμμυραι προξενήσασαι σπουδαίας ζημίας, διότι ἀνέσκαψαν δημοσίας ὁδούς, ἀπέσπασαν καὶ παρέσυραν γεφύρας καὶ ἁμάξας καὶ πολλὰ ὑποζύγια ἐπνίγησαν.

Ἀτυχῶς συνέβησαν καὶ δύο θάνατοι. Ὁ ταχυδρόμος, δηλονότι Κτήματος Πόλεως παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Κρομμυδίου μετὰ τοῦ ζώου του, καὶ τοῦτο μὲν ἐπέστρεφεν εἰς Πόλιν μετὰ τοῦ ταχυδρομικοῦ σάκκου χωρὶς ἀναβάτου, εἶνε δὲ ἄφαντος ὁ ταχυδρόμος μέχρι τοῦδε.

Ὁ ἕτερος συνέβη εἰς τὸν ποταμὸν Πέγειας, καὶ τρίτος ἐκινδύνευσεν ἀνασωθεὶς δι' ἁρπάγης ὑπὸ τῶν ἐκ τύχης παρερχομένων ἐκεῖθεν ὁδοιπόρων

Ὁ καιρὸς ἐξακολουθεῖ ὁ αὐτός.

Ἡ ταχυδρομικὴ συγκοινωνία πάντοτε ἀνώμαλος καὶ ἐλλιπής, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς πλημμύρας ἀναστάτωσιν ὁδῶν καὶ γεφυρῶν αἱ ταχυδρομικαὶ ἀνωμαλίαι ἐπετάθησαν καὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν.

— Θὰ ἔχωμεν, ἐν τέλει, καὶ τινα κίνησιν πνευματικήν. Ἡ Λέσχη «Πάφος» θὰ ἐγκαινίσῃ μετὰ μικρὰν σειρὰν διαλέξεων.

—Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγ. Νικολάου, ἐπετείῳ τοῦ παρ' ἡμῖν Ἀναγνωστηρίου «Ὅμιλος τῶν Νέων» ὁ ἔγκριτος δικηγόρος κ. Ζαφ. Μαλαματένιος εἶπεν ἐπίκαιρον καὶ ἐνθουσιαστικὸν πανηγυρικόν. Μετὰ τοῦτο ἐγένοντο διάφοροι ἀπαγγελίαι καὶ παραστάσεις κινηματογραφικαί.

—Οἱ ἔρανοι ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐξηκολούθησαν μετὰ ζωηρότητος καθ' ὅλην τὴν ἐ-

ΠΕΡΙΤΤΕΥΟΥΣΑ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἡ δευτέρα ἐπιστολὴ τοῦ **Πολέτου** ἐν τῇ «Φωνῇ τῆς Κύπρου» πικροχολωτέρα τῆς πρώτης ἐμφαίνει ὅτι κινοῦσι τὸν γράψαντα ἐλατήρια ἄλλα ἢ τι ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς ὑγείας τῶν νηπίων.

Πάντα τὰ ἐκπαιδευτήρια τῆς ἡμετέρας κοινότητος εἶναι οὐχὶ πρόσφορα εἰς τὸν σκοπὸν αὐτῶν καὶ κοινὴ εἶναι ἡ εὐχὴ ὅπως ἀνεγερθῶσι νέα τοιαῦτα κατὰ πάντας τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν, καὶ πρὸς τοῦτο ἐγένετο ἔναρξις ἀνεγέρσεως τοῦ γυμνασιακοῦ κτιρίου ἐπὶ τοῦ χώρου τοῦ γυμναστηρίου, ἣν ἀνέκοψεν ὁ ὑπερτετραετὴς πόλεμος, ἄλλως σήμερον θὰ εἶχε συντελεσθῇ τοῦτο καὶ θὰ ἐπηκολούθει βαθμηδὸν καὶ τῶν ἄλλων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων ἡ ἀνακαίνισις.

Διὰ τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν τοῦ Νηπιαγωγείου Φανερωμένης ὁ **Πολέτης** περιορίζεται προβάλλων τὸ ἀνήλιον μιᾶς τάξεως, καὶ τὸν ἐλαττωματικὸν φωτισμὸν αὐτῆς. Οὐδενὸς καταστήματος λούονται πάντα τὰ μέρη ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τὸ ἀναφερόμενον δὲ δωμάτιον εἶναι ἀνήλιον ἀλλ' ἔχει πολὺν διάχυτον φωτισμόν, διότι φέρει δύο εὐρύτατα παράθυρα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, διὰ τῶν ὁποίων καὶ ἀερίζεται δαψιλῶς, ἀνοιγομένων κατὰ πᾶν διάλειμμα.

Αἱ αὐλαὶ πασῶν σχεδὸν τῶν οἰκιῶν πλημμυροῦσιν ὑπὸ τῶν βροχῶν ἐν Λευκωσίᾳ, ἀλλὰ καὶ τάχιστα ἀποξηραίνονται ἅμα τῇ καλοκαιρίᾳ, χάρις εἰς τὴν σύστασιν καὶ τὴν χαλαρὰν συνοχὴν τοῦ ἐδάφους τῆς πόλεώς μας.

Δὲν ἀγνοεῖ δὲ ὁ **Πολέτης** ὅτι τὸ Νηπιαγωγεῖον ἔχει εὐρεῖς σχετικοὺς διαδρόμους, ὅπου δύνανται τὰ νήπια νὰ κινῶνται κατὰ τὰ συχνότατα διαλείμματα, ἐφόσον ἡ αὐλὴ εἶνε ὑγρά.

Ἀλλαχοῦ πρέπει πάντως ν' ἀποδοθῇ ἡ αἰτία τῆς νόσου μιᾶς τῶν διδασκαλισσῶν τοῦ Νηπιαγωγείου καὶ οὐχὶ εἰς τὸ Νηπιαγωγεῖον αὐτό, ἀφοῦ τόσαι ἄλλαι συναδελφοι οὐδὲν ἔπαθον.

Δὲν νομίζομεν δὲ ὅτι δικαιοῦται ἡ ἐπιτροπεία νὰ διαθέτῃ μετὰ τόσης ἐλευθεριότητος τὸ χρῆμα τῶν φορολογουμένων πολιτῶν ἵνα πληρώνῃ ἀδρότατα ἐνοίκια διὰ οἰκήματα τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἦσαν προσφορώτερα τῶν ὅσα νῦν ... χρησιμοποιουμένων.

Ἂς εὐχώμεθα πάντες, ἐντούτοις, ὅπως ἀνατείλωσιν ἐπὶ τὴν Νῆσον ἡμῶν καλλίτεραι ἡμέραι, ὅτε θὰ ὦμεν κύριοι ἐν τῷ οἴκῳ ἡμῶν καὶ θὰ δυνώμεθα νὰ διαρρυθμίζωμεν τὰ καθ' ἡμᾶς κατὰ τὸν ἄριστον δυνατὸν τρόπον, καὶ ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι δὲν ἀφίσταται πολὺ μακρὰν ὁ περιπόθητος χρόνος.

παρχίαν. Αἵ τε ἰδιαίτεραι ἐπὶ τῶν ἐράνων ἐπιτροπεῖαι, καὶ οἱ κ. κ. διδάσκαλοι πρὸ παντὸς ἐργάζονται μετὰ ζήλου φιλοπάτριδος, εἰς ὃν ἀνταποκρίνεται ἡ ἐξαίρετος φιλοπατρία τῶν τε πολιτῶν καὶ τῶν χωρικῶν μας.

6 Δ)βρίου 1918.

* * *

ΕΚ ΛΑΠΗΘΟΥ

Τὰ Σχολεῖά μας λειτουργοῦν καλῶς. Ἡ ἀνωτέρα Σχολὴ ἀριθμεῖ 37 μαθητὰς τοὺς ὁποίους στέλλει ἡ Λάπηθος—Καραβᾶς καὶ τὰ περίχωρα. Δὲν ἐκανονίσθη εἰσέτι τὸ πρακτικὸν πρόγραμμα τῆς Σχολῆς, καὶ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ πρόγραμμα τῶν δύο Γυμνασιακῶν τάξεων, καθότι οἱ πόροι τῆς Σχολῆς δὲν ἐπιτρέπουν νὰ προστεθῇ καὶ διδάσκαλος πρακτικῶν μαθημάτων. Ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον θὰ στηριχθῇ ἡ Σχολὴ θέλουν πρακτικὰ μαθήματα. Ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ παρακαλοῦμεν νὰ κλείσουν τὰ ὦτα εἰς τὰς ἔξωθεν εἰσηγήσεις, νὰ ἔχουν δὲ ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς συμβουλὰς τοῦ Ἀρχιερέως, ὅστις καὶ τὴν πρωτοβουλίαν ἔχει εἰς τὴν ὕψωσιν τῆς Σχολῆς καὶ μέγαν ζῆλον νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὴν καὶ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς.

Ἐὰν εἶχεν ἡ Λάπηθος καὶ ἓν μέλος τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, ἴσως θὰ εἴχομεν καὶ συνδρομὴν τοῦ Θρόνου σημαντικὸν ποσόν, ἀφοῦ ἐπὶ εἰκοσαετίαν οὔτε δεκάραν ἔλαβεν ἡ Λάπηθος ἀπὸ τῶν Ἀρχιερέα της, τὴν δὲ μερίδα τοῦ λέοντος ἐλάμβανον ἡ Κυρήνεια καὶ Μόρφου. Θὰ ἦτο ἡ περίστασις νὰ λάβωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τὴν ἀνωτέραν Σχολήν, ὄχι τὴν μερίδα τοῦ λέοντος, ἀλλ' ὅ,τι ἔπρεπε.

Εἰς τὸν ἀντιπρόσωπόν μας κ. Ν. Κ. Πύργον ἐπροτάθη, ὡς θετικῶς ἐβεβαιώθημεν, νὰ ἐκλεχθῇ μέλος τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἠρνήθη, ἐτάχθη δὲ ὅλως ἀπροσδοκήτως μὲ τοὺς διαμαρτυρομένους. Φρονοῦμεν ὅτι τοῦτο δὲν ὠφελεῖ τὰ μέρη μας. Πᾶν σχόλιον περιττόν.

Τῇ 5)18 Δεκεμβρίου 1918.

Ι. Κωνσταντινίδης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΥΙΛΣΩΝ ΕΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ἐπιβαίνων τοῦ ἀτμοπλοίου «Γεώργιος Οὐάσιγκτον» ὁ πρόεδρος Οὐΐλσων ἀπεβιβάσθη εἰς τὴν Βρέστην τῆς Γαλλίας τῇ προπαρ. Παρασκευῇ ἀφίκετο δὲ εἰς Παρισίους τῇ πρωΐᾳ τῆς 1)14 Δεκεμβρίου.

Τὰ τηλεβόλα ἐχαιρέτισαν τὴν ἄφιξίν του καὶ αἱ στρατιωτικαὶ μουσικαὶ ἐπαιάνισαν τοὺς ἐθνικοὺς ὕμνους. Ὁ πρόεδρος τῆς Γαλλ. Δημοκρατίας Πουαγκαρὲ ὑπεδέχθη αὐτὸν πρῶτος ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ καὶ ἅμα τῇ ἐμφανίσει αὐτοῦ ἔξω τοῦ σταθμοῦ τοῦ δάσους Βουλώνης μετὰ τῆς κυρίας Πουγκαρέ, στηριζομένης ἐπὶ τοῦ βραχίονός του, ἐγένετο δεκτὸς μετὰ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ ὑπὸ ἀπείρου πλήθους.

Ὁ Οὐΐλσων ἐδέχθη τὴν πρόσκλησιν τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας ὅπως ἐπισκεφθῇ τὸ Λονδῖνον.

Κατὰ τὸ γεῦμα εἰς τὰ Ἠλύσια ὁ Πουαγκαρὲ προπίνων ὑπὲρ τοῦ Οὐΐλσων ἔπλεξε τὸ ἐγκώμιον εἰς τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν Ἀμερικανῶν καὶ ἀνεφέρθη εἰς τὰς ἐρημώσεις καὶ ὑπέσχετο ὅτι θὰ ἀνακοινώσῃ πρὸς τὸ Γερμανικὸν ἀρχηγεῖον τὰς κυνικὰς ὁδηγίας, τὰς σχετικὰς μὲ τὰς καταστροφὰς ταύτας. Ἐὰν τὰ κακὰ ταῦτα παραμείνουν ἀτιμώρητα, αἱ θυσίαι τῆς Γαλλίας θὰ ἀποβῶσιν εἰς μάτην. Ἀποκατεστήσαμεν ὁμοῦ εἰρήνην ἥτις θὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἀνασύστασιν μιᾶς ὀργανώσεως πρὸς σκοποὺς κατακτητικούς, ἥτις θὰ ἐπανορθώσῃ τὰ δεινὰ καὶ τὰς θλίψεις τῆς χθές, καὶ ἥτις θὰ εἶναι ἐγγύησις κατὰ τῶν κινδύνων τῆς αὔριον. Ἡ εἰρήνη δέον νὰ συμπεριλαμβάνῃ πάντας τοὺς ὅρους τῆς δικαιοσύνης καὶ νὰ ἔχῃ τὴν πιθανότητα μονιμότητος. Ἡ Γαλλία θὰ ἐργασθῇ μεθ' ὑμῶν μετὰ τῆς μεγίστης ἐμπιστοσύνης πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου.

Ὁ πρόεδρος Οὐΐλσων μεταβαίνει εἰς Λονδῖνον ἐνωρίτερον ἢ ὅσον προεβλέπετο· προσδοκᾶται ὅτι φθάνει ἐκεῖ τῇ 13)26 Δ)βρίου. Συνεπῶς ὁ πρωθυπουργὸς Λόϋδ Τζῶρτζ ὁ Βάλφουρ καὶ οἱ ἄλλοι ἀνέβαλον τὴν ἐπίσκεψίν των εἰς Γαλλίαν.

Ὁ Οὐΐλσων καὶ ὁ Λόϋδ Τζῶρτζ θὰ συγκροτήσωσιν ἐν Λονδίνῳ τὰς προκαταρκτικὰς συνδιαλέξεις, ἐκ τῶν προτέρων διακανονισθείσας, ὅπως γέ- [illegible]

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Οἱ Ἄγγλοι εἰς Χαλέπιον.

2)15 Δ)βρίου. Ἐπίσημον τηλεγράφημα ἐκ Παλαιστίνης διαλαμβάνει ὅτι ὁ στρατάρχης Ἄλεμπυ εἰσῆλθεν ἐπισήμως εἰς Χαλέπιον τῇ 27]10 Δεκεμβρίου μετὰ μεγάλης συνοδείας Ἰνδικοῦ ἱππικοῦ. Εἰς τὰς ὁδοὺς ἦτο παρατεταγμένη ἡ 5 ἱππικὴ μεραρχία.

Πλῆθος ἑκατοντάδων χιλιάδων ἐθεᾶτο τὴν πομπήν. Ὁ δήμαρχος παρέδωκε τὰς κλεῖδας τῆς πόλεως καὶ προσέφερε ἄρτον καὶ ἅλας πρὸς τὸν στρατάρχην Ἄλεμπυ κατὰ τὴν Πύλην. Ὁ Ἄλεμπυ ἐν τῷ Διοικητηρίῳ ἠκροάσθη τοὺς πολιτικοὺς καὶ θρησκευτικοὺς ἀρχηγοὺς Μουσουλμάνους, Χριστιανούς, Ἰουδαίους καὶ ἄλλους προκρίτους πολίτας, τὰς διοικητικὰς ὡσαύτως ἀρχὰς καὶ ἀκολούθως ἠγόρευσε πρὸς τὸν λαὸν συνηθροισμένα εἰς τὴν πλατεῖαν ἐν μέσῳ σκηνῶν μεγίστου ἐνθουσιασμοῦ, μαρτυροῦντος τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ λαοῦ πρὸς τοὺς νικητὰς ἐλευθερωτάς.

Ἐν Βουλγαρίᾳ.

Διαψεύδεται ἡ εὐρύτατα κυκλοφορήσασα καὶ πιστευθεῖσα ἀγγελία περὶ παραιτήσεως δῆθεν τοῦ Βασιλέως τῆς Βουλγαρίας Βόριδος.

Ὁ Βόρις εἶνε ἀκόμη βασιλεὺς καὶ συνῆλθε προθύμως εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ Δημοκρατικοῦ ὑπουργείου ὁ πότερον γνωστὸς ἀρχηγὸς ... εἶνε ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν.

Ἀτμοπλοϊκὴ συγκοινωνία.

Ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τῆς ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας καὶ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν οἰκείαν τῶν διαφόρων ἐκστρατευτικῶν μονάδων καὶ τῶν ἐξαρτωμένων ἀπ' αὐτῶν, μικρὰ ἢ οὐδεμία ἀτμοπλοϊκὴ εὐκαιρία θὰ ὑπάρχῃ διὰ τοὺς μετανάστας πρὸ τοῦ προσεχοῦς ἔαρος τοὐλάχιστον.

Ἡ μεγάλη Σερβία.

Τὸ πρῶτον ὑπουργεῖον ἐκ Σλαβώνων, Κροατῶν καὶ Σέρβων ἀντιπροσωπεῦον πάσας τὰς μερίδας ἐσχηματίσθη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Πάσιτς.

Ἡ γρίππη ἐν Εὐρώπῃ. Τρομακτικὴ θνησιμότης.

Ἰατρικὸς ἀνταποκριτὴς τῶν «Τάϊμς» λέγει ὅτι ὑπάρχουσιν ἰσχυροὶ λόγοι ὅπως πιστεύωμεν ὅτι ἀπωλέσθησαν περὶ τὰ 6,000,000 πρόσωπα ὑπὸ γρίππης καὶ πνευμονίας κατὰ τὰς 12 τελευταίας ἑβδομάδας. Ὑπελογίσθη ὅτι ὁ πόλεμος ἐπροξένησε 20,000,000 θανάτους εἰς 4 1)2 ἔτη. Οὕτως ἡ πανώλης αὕτη εἶνε πεντάκις θανασιμωτέρα τοῦ πολέμου, ἐπειδὴ κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον ἡ γρίππη θὰ ἐφόνευεν 108,000,000.

Οὐδέποτε ἀπὸ τῆς ἐπιδημίας «μαύρου θανάτου», τοιαύτη πανώλης ἐσάρωσε τὸν κόσμον. Ἡ ἀνάγκη νέας ἐπιτηρήσεως τῶν μέτρων ὑπὲρ τῆς δημοσίας ὑγείας οὐδέποτε κατεδείχθη ἐπιτακτικωτέρα.

Αἱ ἀξιώσεις τῆς Ἀγγλίας.

Ὁ Λόϋδ Τζῶρτζ ὁμιλῶν ἐν Βρίστολ εἶπεν ὅτι ὁ νόμος περὶ στρατιωτικῆς θητείας ἐψηφίσθη πρὸς ἀντιμετώπισιν μεγάλων ἀναγκῶν, καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τούτων θὰ λήξῃ, οὐδεμία δὲ ὑπάρχει πρόθεσις ὅπως ἀνανεωθῇ.

Ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῆς εἰρήνης θὰ ὑποστηριχθῇ ἡ κατάργησις τῆς στρατιωτικῆς θητείας εἰς τὰς ἠπειρωτικὰς χώρας, ἵνα προληφθῶσι τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου, καὶ ἐξασφαλισθῇ διαρκὴς εἰρήνη. Οἱαδήποτε περὶ εἰρήνης συνδιάσκεψις, ἥτις θὰ διηώνιζεν εὐρωπαϊκὴν στρατιωτ. θητείαν θὰ ἦτο φενάκη.

Τὸ Βρεττανικὸν ναυτικὸν ἦτο ἀμυντικὸν καὶ οὐχὶ ἐπιθετικὸν ὅπλον, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐννοοῦμεν νὰ τὸ ἐγκαταλείψωμεν.

Ὁ πρωθυπουργὸς ἐπανέλαβεν ὅτι ἐφ' ὅσον αἱ δυνάμεις τῆς Γερμανίας ἐπέτρεπον, αὕτη θὰ ἐπλήρωνε τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου μέχρις ὀβολοῦ.

Τὰ πολεμικὰ ἔξοδα τῶν Συμμάχων ἀνέρχονται εἰς 24 δισεκατομμύρια λίρας, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ διατί οἱ ἡττημένοι, ἐν τῷ ἀδίκῳ εὑρισκόμενοι, νὰ πληρώσωσιν ὀλιγώτερα τῶν νικητῶν, οἵτινες ἦσαν ἐν τῷ δικαίῳ.

ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΑΙ 1919 ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Γνωστοποιοῦμεν τοῖς ἐνδιαφερομένοις ὅτι ὡς ἐκ τῶν ἐπανειλημμένων ἐξ Αἰγύπτου παραγγελιῶν, ΜΟΝΟΝ 4,600 μᾶς ἔμειναν πρὸς διάθεσιν ἐν Κύπρῳ.

Ὡς ἐκ τούτου παρακαλοῦμεν τοὺς θέλοντας ὅπως γράψωσιν ἡμῖν ἐγκαίρως καθότι τὰς παραγγελίας θὰ ἐκτελέσωμεν κατὰ τάξιν ἡμερομηνίας.

Τιμαὶ ὡρισμέναι τοῖς μετρητοῖς.

Λευκωσία 8 Δεκεμβρίου 1918.

Ὁ ἐκδότης

Γεώργ. Χ. Ὑψηλάντης.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΔΗΛΩΣΙΣ

Προτιθέμενος μετὰ ἐνάμισυ μῆνα ὅπως ἀναχωρήσω ἐκ Κύπρου, καθιστῶ γνωστὸν ὅτι ἀναλαμβάνω τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν πλεκτῶν εἰδῶν ἐκ λυγαριᾶς κ. ἄ. ἤτοι, καναπέδων, πολυθρόνων, καρεκλῶν, μπαούλων, βαλίτσων, ἀνθοδοχείων, φρουτιέρων, κανίστρων καὶ ἄλλων πολλῶν εἰδῶν καὶ ἀσυγκρίτως στερεωτέρων τῶν Εὐρωπαϊκῶν.

Ἐπίσης καθιστῶ γνωστὸν ὅτι εἰς τὸ ἐργαστήριον μου ὑπάρχει μεγάλη ποικιλία ἐκ τῶν ἄνω διὰ Χριστουγεννιάτικα δῶρα καὶ μὲ τιμὰς χαμηλοτέρας τῶν πρὸ τοῦ πολέμου.

Διατελῶ

Εὐγένιος Σ. Κων)τινίδης

Διπλωματοῦχος τῆς Ἐθν. Γαλλ. σχολῆς καλαθοποιΐας καὶ κηπουρικῆς.

6—2

SUN INSURANCE OFFICE

LONDON ESTABLISHED 1710

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ἀσφαλίζει ἐν Κύπρῳ σχεδὸν πᾶν εἶδος ἰδιοκτησίας εἰς τὰς τρεχούσας τιμὰς τῶν ἀσφαλίστρων.

Οἱ κατὰ τόπους Πράκτορες διευθετοῦσι τὰς ζημίας μετὰ ταχύτητος καὶ ἐλευθεριότητος.

Κεφάλαιον καὶ ἄλλα ποσὰ πληρωθέντα	*Λίρ.*	*3,389,505*
Κεφάλαιον ἀζήτητον	»	*1,920,000*
Σύνολον κεφαλαίου	»	*5,309,505*

Οἱ θέλοντες νὰ ἀσφαλίσωσι τὴν κινητὴν ἢ ἀκίνητον περιουσίαν των ἢ ν' ἀνανεώσωσι τὰς ἀσφαλείας των παρακαλοῦνται ν' ἀποταθῶσιν εἰς τὸ ἐν Λάρνακι Γραφεῖον μου ἢ εἰς τὸν ἐν Λευκωσίᾳ ἀντιπρόσωπόν μου κ. Σ. Κ. Σαββίδην.

Πράκτωρ ἐν Κύπρῳ

Κ. Σ. ΚΡΑΜΒΗΣ

ΜΕΛΑΝΗ ΓΡΑΦΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Μάρκα Χειρός.

Γνωστοποιῶ ὅτι ἀπὸ δύο καὶ πλέον ἐτῶν πωλῶ μελάνην γραφῆς διαφόρων χρωμάτων ἠγγυημένης ἀρίστης ποιότητος, καὶ πρὸς ἐπιβεβαίωσιν ἀναλαμβάνω τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώσω τὴν ἀξίαν, ἂν ἡ μελάνη ἤθελε χαλάσει.

Δείγματα στέλλονται δωρεάν. Διαρκὴς πλουσία παρακαταθήκη.

Τιμὴ κατὰ 50 ο)ο ἐφθηνοτέρα τῶν ἄλλων.

Μόνον ἓν σελλίνιον τὴν δωδεκάδα δι' ὅσους ἤθελον φέρει ἰδικά των φιαλίδια ἢ πρὸς ἓν γρόσιον ὅταν φέρουσι ὀλιγώτερα τῶν ἕξ.

Εἰς μεγάλας φιάλας πολὺ ἐφθηνότερον.

Ἀναλαμβάνω τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ταχεῖαν ἀποστολὴν πάσης παραγγελίας.

Πωλεῖται μελάνη ἐν τῇ κατοικίᾳ μου ἔναντι τῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ.

ΜΟΥΡΟΥΝΕΛΑΙΟΝ ΝΟΡΒΗΓΙΚΟΝ

ΠΟΙΟΤΗΣ ΕΧΤΡΑ

Ἔφθασεν εἰς τὰ καταστήματα

Ν. Σ. Λυμπουρίδου & Σία

Ἡ τιμὴ **συγκαταβατικὴ ὅπως πάντοτε.** (4-4)

ΑΣΒΕΣΤΟΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ
16 παράδες ἡ ὀκᾶ.

Ὁ ὑποφαινόμενος φέρω εἰς γνῶσιν τῶν οἰκοδόμων καὶ τοῦ λοιποῦ Σ. Κοινοῦ ὅτι ἀπὸ σήμερον καὶ ἐφεξῆς ἡ πωλουμένη ὑπ' ἐμοῦ ἐν τῷ Παντοπωλείῳ Ἄσβεστος πρώτης ποιότητος θὰ τιμᾶται **μόνον 16 παράδες ἡ ὀκᾶ.**

Λευκωσίᾳ τῇ 28 Νοεμβρ. 1918.

Σάββας χ''Γεώργη
ἀσβεστάρης.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἀνώνυμος Ἑταιρεία μὲ ἕδραν τὴν Λευκωσίαν μὲ κεφάλαιον £200,000 διῃρημένον εἰς 50,000 μετοχὰς ἐκ £4 ἑκάστης ἀναγνωρισθεῖσα διὰ Διατάγματος τῆς Α. Ἐξοχότητος τοῦ Λειτουργοῦ τοῦ Διαχειριζομένου τὴν Κυβέρνησιν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18 Δεκεμβρίου 1912.

Αἱ μετοχαὶ ἐκδίδονται ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι κατὰ βούλησιν τοῦ μετόχου.

Ἡ «Τράπεζα Κύπρου» οὖσα συνέχεια τοῦ Ταμιευτηρίου «ἡ Λευκωσία» ... στημα.

Αἱ ἑβδομαδιαῖαι καταβολαὶ κανονίζονται ... καταβολῶν ἀποταμιευτικὸν σύ... λῆξιν τῆς τριετίας τὸ συσσωρευόμενον ἑκάστου καταθέτου ποσὸν ... πεται εἰς μετοχὰς τῆς Τραπέζης Κύπρου ἢ ἀποσύρεται εἰς ἀκέραιον κατὰ βούλησιν τοῦ καταθέτου. Ὁ τυχὸν θέλων ν' ἀποσυρθῇ πρὸ τῆς λήξεως τῆς τριετίας χάνει 10 ο)ο· οἱ δὲ κληρονόμοι τοῦ ἀποθνήσκοντος καταθέτου ἑβδομαδιαίων καταβολῶν πληρώνονται εἰς ἀκέραιον.

Ὁ τόκος τῶν ἑβδομαδιαίων καταβολῶν λογίζεται πρὸς τόσα τοῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος πρὸς ὅσα ἀναλογεῖ ἐν ἑκάστῳ ἔτει τὸ μέρισμα τῶν μετοχῶν τῆς «Τραπέζης Κύπρου» καὶ κεφαλαιοποιεῖται ἀνὰ πᾶσαν 31ην Δεκεμβρίου.

Ἡ **«Τράπεζα Κύπρου»** δέχεται ἐντόκους καταθέσεις ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν ἢ μετὰ ὡρισμένην προθεσμίαν ἐπὶ τόκῳ

2 ο)ο	διὰ καταθέσεις	ἀποδοτέας	μετὰ	3 μῆνας
3 ο)ο	»	»	»	6 »
4 ο)ο	»	»	»	1 ἔτος
5 ο)ο	»	»	»	2 ἔτη ἢ περισσότερα.

Ἐν τῇ **«Τραπέζῃ Κύπρου»** λειτουργεῖ ἐπίσης μικρὸν Ταμιευτήριον ἐν τῷ ὁποίῳ γίνονται δεκταὶ καταθέσεις μέχρι £50 ἀποδοτέαι εἰς πρώτην ζήτησιν ἐπὶ τόκῳ 3 ο)ο κατ' ἔτος.

Ἡ Τράπεζα Κύπρου ἔχουσα ἀνταποκριτὰς πανταχοῦ τῆς Κύπρου καὶ εἰς τὰ διάφορα ἐμπορικὰ Κέντρα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀναλαμβάνει τὴν διεξαγωγὴν πάσης τραπεζιτικῆς ἐργασίας ἔν τε τῷ Ἐσωτερικῷ καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ.

Ὁ Διευθυντής

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ